

VERSLAG VAN DE OPENBARE VERGADERING VAN DE GEMEENTE DORDRECHT - DORDTSE DINSDAG D.D. 3 JUNI 2025

Vergaderzaal 1

1. Werkbezoek Energietransitie en energiehulp

2. Vragenhalfuur

Voorzitter: De heer Schalken-den Hartog

Raadsgriffier: Mevrouw Wepster

Verslag: NotuBiz

Aanwezig:

Dhr. Ayverdi (DENK)

Mevr. Boom-Vos (VVD)

Dhr. Klerk (CDA)

Mevr. Koene (Gewoon Dordt)

Mevr. Kruger (GroenLinks)

Portefeuillehouders: wethouder T. de Jonge, wethouder R. van der Linden

De voorzitter: Beste mensen, het is 19.00 uur, en ik wilde graag starten. Welkom allemaal bij het vragenhalfuurtje van dinsdag 3 juni. Met vandaag twee onderwerpen waar vragen over zijn. En waarbij het eerste onderwerp, de Papendrechtsebrug, er meerdere vragenstellers zijn. Een viertal vraagstellers over de sluiting van de Papendrechtsebrug, of de Merwedeburg, zoals die heet. Er is onderling afgesproken dat mevrouw Koene van Gewoon Dordt een korte inleiding geeft en haar vragen stelt. En dan kunnen vervolgens de andere partijen hun aanvullende vragen stellen. Daarbij wil ik jullie vragen niet in herhaling te vallen. En dan als alle vragen zijn gesteld, gaan we naar het antwoord vanuit het college. Mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Dank, voorzitter. Overigens betekent niet, ik bedoel, ik doe gewoon mijn eigen verhaal. En ik hoop dat mijn collega's ook gewoon hun eigen sausje eroverheen geven hoor. Maar goed, ik leid het graag in. Voorzitter, vorige week werd bekend dat de Merwedeburg vanaf juli 2026 negen maanden zelfs dichtgaat. En dit geeft een hoop problemen voor Dordtenaren die bijvoorbeeld in Sliedrecht of Hardinxveld of nog verder werken. En andersom zijn er veel bedrijven in Dordrecht met werknemers die afhankelijk zijn van deze verbinding om in Dordrecht te komen, of die zelf in het transport werken. En de oplossingen waarover in de media gesproken werd door de wethouder zijn niet voor iedere beroepsgroep haalbare kaart. Niet iedereen kan thuiswerken of op andere tijden werken. Veel mensen hebben hun auto of vrachtwagen nodig om hun werk te kunnen doen. Wat kan de wethouder betekenen voor deze mensen, in de richting van Rijkswaterstaat, zodat er alternatieve en creatieve oplossingen komen, waardoor niet alles stil komt te staan? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Koene. Dan ga ik naar mijnheer Klerk van het CDA. U had aanvullende vragen?

De heer Klerk: Ja. Dank u wel.

De voorzitter: Gaat uw gang.

De heer Klerk: Dank u wel, voorzitter. De eerste vraag van mevrouw Koene is ook onze fractie uit het hart gegrepen. Daar sluiten wij ons bij aan. Waar ik verder nieuwsgierig naar ben of waar ik benieuwd naar ben, is de mening van het college over de afsluiting van die Merwedeburg. Had het naar de mening van het college ook op een andere manier gekund, waarbij onze onderwijzers, verpleegkundigen en ondernemers gewoon op een goede manier naar hun werk kunnen gaan en op die manier ook gerustgesteld kunnen worden? Met de afsluiting van de N3 nog in het achterhoofd, en dat is de volgende vraag, en het dichtslibben van de stad wat dat toen opleverde, de vraag, vindt het college dat Rijkswaterstaat voldoende doet om de verwachte hinder zoveel mogelijk te voorkomen of moet er mogelijk nog inzet bij? En de derde vraag en de laatste, op welke wijze is het college voornemens de inwoners van Dordrecht adequaat te informeren nu we de wethouder in diverse media, waaronder de NOS, hebben geciteerd horen worden, maar de informatievoorziening aan de inwoner van de stad en de gemeenteraad het sluitstuk lijkt te zijn.

De voorzitter: Dank u wel voor de aanvulling. En dan zijn er nog vervolgvragen van de heer Ayverdi van DENK.

De heer Ayverdi: Dank u wel, voorzitter. Ook wij hebben enkele vragen. Dat klopt. Dan begin ik maar. Hoe beoordeelt u de bereikbaarheid van Dordrecht voor het langzaam verkeer? Dat is onze eerste vraag. Vervolgens stellen wij als vraag, welke alternatieve plannen zijn overwogen met het oog op deze doelgroep, zoals een gefaseerde afsluiting, een tijdelijke fietsbrug of extra pontverbindingen? Verder vragen wij ons af, hoe zorgt u ervoor dat fietsers, brommers en voetgangers veilig en efficiënt van A naar B kunnen reizen? En is dat 24 uur per dag geregeld? Zijn er kosten verbonden aan het gebruik van alternatieven, zoals de waterbus of pontjes, et cetera? En zo ja, welke mogelijkheden ziet het college om deze lasten niet op de burger af te schuiven, met name bij lage inkomensgroepen? Hoe heeft het college onze inwoners tot nu toe geïnformeerd over deze ingrijpende afsluiting? En vindt u dat die communicatie voldoende, tijdig en duidelijk was? Tot slot, voorzitter, op welke manier kunnen inwoners betrokken worden bij besluitvorming? Was er ruimte voor participatie en hebben bewoners hun stem kunnen laten horen? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Ayverdi. En dan zijn er ook nog vragen van GroenLinks. En mevrouw Kruger gaat die stellen.

Mevrouw Kruger: Gelukkig, hij is er nog. Voorzitter, dank u wel. Geweldig hoe we toch met verschillende partijen op dit punt samenwerken. Groot belang voor de stad, denk ik, wat er nu te gebeuren staat.

En naar aanleiding van allerlei mails die wij al kregen van, de Papendrechtsebrug gaat dicht, terwijl iedereen zegt, maar dat is pas volgend jaar, vinden we het toch al nodig dat er meerdere vragen worden gesteld. Klein kansje dat er iets overlappend is, maar ik ga het gewoon proberen. Is het college het met GroenLinks eens dat tijdige, duidelijke en toegankelijke communicatie over, tussen haakjes, verwachte verkeershinder, wegwerkzaamheden en sluitingen essentieel zijn voor de leefbaarheid van de stad en het vertrouwen van inwoners? Hoe beoordeelt het college de huidige communicatie richting inwoners over gelijktijdige of overlappende infrastructurele projecten? Wat gaat het college concreet doen om deze communicatie te verbeteren? Hebben we gelijk een idee, bijvoorbeeld projecties op borden in openbare ruimtes, gebouwen, bij huisartsen, apotheken. In andere steden zijn daar hele goede voorbeelden van. In hoeverre werkt het college samen met buurgemeenten, de provincie en Rijkswaterstaat om een gezamenlijke aanpak te ontwikkelen voor de bereikbaarheid tijdens deze grote infrastructurele projecten in de regio? En als laatste, voorzitter, is het college zich ervan bewust dat er inwoners zijn, zoals mantelzorgers, die ook in de nachtelijke uren afhankelijk zijn van een vlotte verbinding tussen Dordrecht en Papendrecht? Hoe waarborgt het college dat deze groep niet wordt vergeten in de planning en communicatie rondom de werkzaamheden van de brug? Dat was het, voorzitter. Dank u wel.

De voorzitter: Dat is mooi. Dank u wel. Duidelijke vragen allemaal, waar waarschijnlijk wel een kort en krachtig, duidelijk antwoord van de heer Van der Linden op kan komen.

De heer Van der Linden: Kort en krachtig. Ik wil wel rechtdoen aan alle vragen. En er zit heus natuurlijk wel nuance in de precieze inhoud van de vragen, maar de meeste vragen komen op een paar dingen neer. Ik schets dan toch even de context van dit project. Dit is een van de tientallen projecten die Rijkswaterstaat de afgelopen jaren al aan het doen is en de komende jaren nog steeds, om alle kunstwerken, bruggen, tunnels, soms ook stukken weg een grote onderhoudsbeurt te geven. En dat komt allemaal bij elkaar, omdat deze infra is aangelegd, laten we zeggen, in de jaren 60, soms iets eerder, soms wat later, en is waanzinnig veel gebruikt de afgelopen decennia en is gewoon toe aan heel groot onderhoud. Onderhoud is duur. Onderhoud kost veel tijd. En het is ook complex. Niet alleen vanwege de verkeersdruk die er op onze snelwegen en omliggende wegen ligt, maar ook omdat de capaciteit van de aannemerij beperkt is. Je kunt niet alles tegelijk. Het moet goed gepland worden en ook vaak jaren vooraf. Echt ingewikkeld. Dat hebben we ook gemerkt bij de N3. Hebben we gemerkt bij de Wantijbrug. Heeft de Hoeksche waard gemerkt. Over een aantal jaren komt er het summum aan, de Brienenoord. Dat wordt echt een klus die niet te vergelijken is qua intensiteit met wat we al hebben meegemaakt op de Wantijbrug. Kortom, dat gaat er allemaal aankomen. En dat moet ook. In deze brug gaat het om het beweegbare deel. Hij is uit 1967. Dat is een prima jaar, kan ik u melden. Ik ben zelf ook uit 1967. Ook groot onderhoud nodig. Dank u wel. Worden deze rondjes eigenlijk genotuleerd, voorzitter, of niet? Maar alle gekheid op een stokje, dat levert een specifiek probleem op. Deze brug heeft een doorvaartroute van 12,90 meter. Dat is veel. Bijna al het scheepvaartverkeer kan erdoor, maar niet alles. Achterliggend is een aantal maritieme bedrijven.

En die zijn afhankelijk van doorvaart. Je kan niet zeggen, weet je wat, we sluiten even heel die brug af en we leggen een ponton eromheen, want dat moet gebeuren, en na een maand of 2, 3 is het wel klaar. Af en toe moet die ponton even weg om de scheepvaart ook ruimte te geven. Daarom duurt dit project 9 maanden. Dat is ook in samenspraak met Rijkswaterstaat gebeurd. In samenspraak ook met een aantal maritieme ondernemers die zeggen, zonder doorvaart af en toe redden wij het niet als industrie. Dat is echt wel van belang. Dat even als context. Nog meer context. Dit zijn natuurlijk maatregelen die je maar eens in de zoveel tijd neemt. Dit project kost 90 miljoen. Dat is veel geld. De maatregelen die Waterstaat in gedachten heeft nu om de overlast te beperken, daar is 34 miljoen voor gereserveerd. Dat is serieus geld. Maakt duidelijk dat ook Waterstaat als probleemeigenaar wel ziet, hoor eens, hier moeten we echt heel erg veel omheen zetten om het verkeer nog enigszins te laten doorrijden. Daarom, en daar ben ik blij mee, zijn ze ook een jaar voorafgaand aan het project al aan het communiceren geslagen. Wat u vorige week heeft gelezen in de krant wat op NOS is verschenen, op Een Vandaag is verschenen, enzovoorts, is eigenlijk de aftrap van, dit komt eraan, hou hier rekening mee. Natuurlijk zijn wij aan de voorkant als gemeentes hier wel bij betrokken, want het zijn voor een groot deel, niet allen natuurlijk, weggebruikers die in Papendrecht, Dordrecht wonen, of in de regio, die voor hun woon-werkverkeer, voor schoolverkeer, enzovoorts, afhankelijk zijn van deze verbinding. Een van de vragen van het CDA is, wat is de mening van het college over deze afsluiting? Wij zijn blij dat dit project kan worden opgepakt. Want natuurlijk, een brug die zo oud is, heeft echt groot onderhoud nodig. We zijn ook blij dat de middelen voldoende zijn om de effecten aan te kunnen. Maar ik constateer met alle media die ik al gesproken heb, en met u allen ook, dat dit alleen maar kan met heel erg veel omliggende maatregelen. En dan nog ga je er allemaal iets van merken. Dat kan niet anders. Wat is er dan allemaal in ieder geval al gecommuniceerd en wat is er aan maatregelen denkbaar? Mevrouw Koene wees er al op, er zijn in de media een paar dingen goed gequoteerd. Niet iedereen die in zijn eentje in een auto zit, hoeft dat te doen. Natuurlijk, een aantal mensen wel. Probeer samen te reizen. Probeer misschien vaker thuis te werken. Probeer eerder of later van huis te gaan. Dat zijn standaard tips. Daarnaast, natuurlijk heel veel inzet is mogelijk op extra ov. Er komen extra ov-lijnen naar treinstations. MerwedeLingelijn ligt natuurlijk mooi langs de A15. Er komen pontjes tussen de oeververbindingen Dordrecht-Papendrecht. Waarschijnlijk ook bij de brug naar Sliedrecht, omdat daar natuurlijk een brug ligt waar nu veel gefietst wordt, die nodig is voor nood- en hulpdiensten. En er komen allerlei andere maatregelen ook om het verkeer goed te geleiden. Of dat voldoende is, kan ik nog niet helemaal overzien. Het pakket wordt nog ontwikkeld. Want een andere vraag is, zijn we hier aan de voorkant bij betrokken? Ons is meegedeeld, natuurlijk al een aantal jaren lang, deze projecten komen er allemaal aan. En dan is er een tijdslot voor de Papendrechtsebrug. Een jaar van tevoren is op tijd communiceren. Is ook op tijd om te zeggen, hier denken we aan. Dat pakket wat er dan gaat komen, dat wordt natuurlijk nog uitontwikkeld. Even kijken. Zijn we voldoende betrokken? Ja, we zijn voldoende betrokken. Natuurlijk is de provincie betrokken. Natuurlijk zijn alle omliggende gemeentes betrokken. Er is ook al overleg geweest met het ziekenhuis. En er zijn natuurlijk nog een aantal andere partijen, daar wordt ook het overleg mee gevoerd. Wat kunnen we dan nog meer doen om te informeren?

Dit is een eerste week geweest, waarin best veel aandacht is geweest voor dit project. De komende tijd wordt verder ontwikkeld het pakket, de aanpak en ook hoe we gaan communiceren met allerlei groepen inwoners en bedrijven. Want bedenk goed, natuurlijk zijn we allemaal gebaat bij een goede autoverbinding, maar je kan soms ook fietsen, je kan soms ook met het ov. Nood- en hulpdiensten kunnen niet met het ov. En die moeten er ook overheen en omheen kunnen. Iemand die een bedrijf heeft met een 40 tonsvrachtwagen kan ook niet met het ov. De weg ligt er echt nog wel goed bij, maar het wordt omrijden en meer tijd nemen. Dat zijn effecten die we allemaal gaan zien. Nog een aantal specifieke vragen. Hoe beoordeelt u de bereikbaarheid van Dordt voor het langzame verkeer? Dat pakket is ook nog in ontwikkeling. In ieder geval komen er pontjes tussen de oevers. Er wordt ook gevraagd, is dat gratis of gaat dat geld kosten? Wordt nog ontwikkeld. U weet misschien nog, een paar jaar geleden werd het fietspad vervangen langs de Papendrechtsebrug. Toen is er ook een pontverbinding geweest. Die was gratis. Ik denk dat we in samenspraak met Waterstaat een goed pakket kunnen maken. Alternatieve plannen, zijn die overwogen? Natuurlijk is in het begin ook overwogen, Rijkswaterstaat zou ook de hele brug af kunnen sluiten en tegen het scheepvaartverkeer zeggen, de komende maanden moet je hier niet wezen. Maar dat is voor die maritieme industrie, die langs de rivier ligt, verder landinwaarts, echt wel een probleem. Dat kunnen en willen we maatschappelijk niet maken. Even kijken. Tot nu toe is dit wat er geïnformeerd is, maar natuurlijk gaan we onze inwoners, bedrijven en andere belanghebbenden ook meenemen in de communicatie. Daar hebben we nog een jaar voor. We hebben in onze ervaringen met de Wantijbrug en N3 ook wel gemerkt dat te vroeg communiceren eigenlijk niet helpt, maar heel vaak communiceren wel. En natuurlijk heb je dan ook nog steeds mensen die op de dag zelf of een week van tevoren denken, wacht, het lijkt wel alsof er iets aan de hand is. En dat kun je niet voorkomen. Dat gaat altijd gebeuren. Waar ik wel blij mee ben, is dat het tijdslot voor dit project ... De wegoverlast begint eigenlijk bij de start van de grote vakantie, volgende zomer. Dan is het natuurlijk iets rustiger op de weg. Dan kunnen we ook een beetje wennen aan een nieuwe situatie. En de ervaring leert ook dat je na 2, 3 weken in een groot onderhoudsslot went aan anders reizen, eerder, later van huis, toch een andere modaliteit kiezen, enzovoorts. Is dat voldoende? Waterstaat voorspelt dat buiten de spits de overlast tot, laten we zeggen, 30 minuten beperkt kan blijven. Maar in de spits zal het op kunnen lopen tot een uur. Is altijd moeilijk. Voorspellen is lastig. Zeker als je ook je gaat gedragen aan de hand van opties die hier zijn. Maar dit is een heel erg serieus project. Ik kijk even door de vragen heen of ik nu alles bij langs ben geweest. Er worden nog een aantal specifieke dingen gevraagd rond mantelzorgers natuurlijk en ook andere groepen. Daar wordt nog specifiek naar gekeken. En daar gaan we natuurlijk ook nog specifiek over communiceren. Uiteindelijk is dit een Waterstaat project. Waterstaat heeft een verantwoordelijkheid voor het wegbeheer. En ook voor al deze kunstwerken, zoals dat heet. Pakken ze goed op. Maar zonder overlast en hele goede samenwerking met alle gemeentes waar onze inwoners en bedrijven zitten, gaat het niet. Dank u wel, tot zover.

De voorzitter: Dank u wel. Ik ga de vragenstellers nog even langs. Mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Dank, voorzitter. Kijk, ik begrijp echt wel dat het nog niet concreet uitgewerkt kan worden helemaal. Ik zou toch de wethouder willen vragen of hij ook nog iets kan betekenen voor die Baanhoekbrug, die dan helemaal wordt afgesloten, voor de hulpdiensten. En natuurlijk moeten de hulpdiensten ergens doorheen kunnen. Alleen die rijden niet 24 uur per dag, 7 dagen per week in de rondte. Dat gebeurt sporadisch. Of er een constructie te bedenken valt waardoor die brug wel vrij kan zijn?

De voorzitter: Ik inventariseer nog even bij de andere vragenstellers. Mijnheer Klerk.

De heer Klerk: Dank u wel, voorzitter. Ik ben als Dordtse inwoner toch nog niet helemaal gerust. Toch nog even een vervolgvraagje. De wethouder refereert aan meer of intensievere inzet van het openbaar vervoer en een pontverbinding. Ik zit dan ook direct te denken aan de waterbus, bijvoorbeeld. Maar zijn die plannen al concreet? Want het zijn ook zaken waarvan we normaal gesproken zeggen, daar hebben we als raad niet zoveel over te zeggen, over hoe het ov wordt ingezet in de stad.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Kruger nog.

Mevrouw Kruger: Voorzitter, dank u wel. Dank aan de wethouder over alle onderliggende en onderbouwende stukken, dat we nu begrijpen wat er aan de hand is. En natuurlijk zullen er mensen balen en op het laatste moment nog zeggen, wat is er aan de hand? Dat klopt. Maar we hebben nu een behoorlijke tijd om voor te bereiden. En we hebben het ook gehad over eigenlijk alle infrastructurele projecten die op dit moment gaande zijn. Er is al een probleem in deze stad, op dit moment. Als wij elk weekend kijken, trouwens doordeweeks ook, de files op de Spuiboulevard, het is drama. Als dat allemaal opeenvolgend is, dan heb je in een stad gewoon een heel groot probleem. En mensen raken het zat, zeker als er niet genoeg alternatieven zijn. En misschien nog een alternatief voor het rivierverkeer. Die zouden ook kunnen omvaren via de Lek of de Waal. Dan is het niet alleen dat het bootverkeer voorrang heeft op de plek van de brug.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Ayverdi nog een vervolgvraag, of was het voldoende duidelijk?

De heer Ayverdi: Ik had een vraag inderdaad, maar daar was al een beetje op gereflecteerd, over de verbinding tussen Papendrecht en Dordrecht. Ik was benieuwd wat de kosten waren inderdaad. Maar ook het stukje communicatie, ik heb dat niet gehoord, geloof ik. De communicatie van het college richting de burgers. Is het correct dat ik daarover niks heb gehoord?

De voorzitter: Daar kan de wethouder misschien nog een zin aan wijden. Kunt u nog wat met de vragen?

De heer Van der Linden: Jazeker. Dank. Dit zijn 4 hele concrete vragen. Baanhoekbrug, het klopt natuurlijk, er gaat niet permanent nood- en hulpverkeer overheen. Kijk, je weet nooit wanneer zich een noodgeval voordoet wat spoed vereist.

Je weet wel dat over die brug heen fietsen voor sommige mensen echt wat langer duurt dan je wenselijk vindt. Zoals we er nu naar kijken, op basis van de informatie van Waterstaat, is het echt van belang om die brug beschikbaar te hebben permanent voor politie, brandweer ambulances, maar ook bijvoorbeeld voor kraamzorg en allerlei andere nood- en hulpverkeer. Daar wordt nog wel naar gekeken. Dat weet ik wel. Maar je wil natuurlijk geen risico lopen op het moment dat er tegenwind is en regen en mist en iemand fietst nog per ongeluk over die brug heen en er komt met een noodgang een ambulance aan. Dat wil je ook niet. In dit geval is natuurlijk wel veiligheid voor alles. Maar het punt is helder. Heb ik natuurlijk ook al meer berichten over gehad van, kan dat niet anders? Die vraag gaan we vast nog vaker krijgen, kan dit of dat of dat niet anders? Uiteindelijk is Waterstaat hier richtinggevend, binnen de beperkingen van de capaciteiten van alle wegen en kunstwerken, en ook binnen wat je kan regelen voor dat budget. Best veel geld, maar er moet echt veel geregeld worden. Maar de vraag is helder. Die komt nog wel aan de orde. Ov. Het is inderdaad waar, dat zegt u ook al, wij gaan niet letterlijk over ov-concessies. Dit zijn natuurlijk ov-behoefte die voortvloeien uit werkzaamheden. En dat zullen geen reguliere ov-verbindingen alleen zijn, maar ook verbindingen die extra of langer doorrijden of specifiek naar bijvoorbeeld stationslocaties gaan. Waterbus is genoemd. Driehoeksveer is natuurlijk ook heel belangrijk. We kijken wel samen met Waterstaat of er een goed afgewogen pakket kan komen. En bij Een Vandaag de eerste vraag was, maakt u zich zorgen? Die vraag was aan mij. En ik weet dat ik heel graag lange zinnen maak, maar mijn korte antwoord was, jazeker. Dit is echt gewoon een enorm project. Ik ben blij dat het gebeurt, want anders dan loop je andere risico's. Maar dit project kan niet zonder overlast. Dat kan niet. Vraag van GroenLinks. Scheepsverkeer kan inderdaad wel omvaren, maar bijvoorbeeld bij de Moerdijkbruggen geldt ook een doorvaarthoogte van ik meen 12,90 meter. Die bruggen kunnen niet open. Voor een deel van het scheepvaartverkeer, en vooral natuurlijk de grote zeeschepen die elders worden onderhouden of in elkaar gesleuteld, heb je deze brugverbinding nodig, deze verbinding nodig. En communicatie heb ik wel een keer of 5 benoemd. Eigenlijk het moment van vorige week persconferentie met veel draaiende camera's en schrijfblokken waar dingen op werden geschreven, was de start van Waterstaat. Dat is goed gelukt. Naarmate we meer concreet kunnen worden over wat voor pakket er precies kan worden geleverd, kunnen we ook wat gericht communiceren, bijvoorbeeld voor de inwoners en bedrijven in onze stad. Regie ligt bij Waterstaat. Maar natuurlijk letten wij specifiek op, wat doet dit met onze inwoners? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Ik ga naar het volgende onderwerp. En een heel ander onderwerp. En dat zijn de Small Modular Reactors, SMRs. En dat zegt misschien niet iedereen heel veel, maar dat kan mevrouw Boom misschien wel toelichten wanneer ze de vraag stelt. Gaat uw gang.

Mevrouw Boom-Vos: Dank u wel. De provincie Zuid-Holland heeft rond 20 mei een brief gestuurd aan alle Zuid-Hollandse gemeentes, met het verzoek om mee te werken aan een onderzoek om kennis op te bouwen over Small Modular Reactors, SMRs. Dat kunnen hele kleine kerncentrales zijn. Kunnen ook wat grotere kerncentrales zijn. Ik weet niet of dat dat wel voldoende informatie geeft.

Dat onderzoek levert inzicht op, op wat wel en niet mogelijk is en wat de fysieke veiligheid en andere randvoorwaarden zijn om een SMR te kunnen overwegen. Wetende dat de gemeente Dordrecht ook onderzoek doet naar mogelijkheden voor windmolens, omdat er niet altijd zon is en we een continue levering nodig hebben van hernieuwbare energie. Daarom vragen wij ons het volgende af. Wat zijn de afwegingen van het college om wel of niet mee te doen aan het onderzoek? Welke voordelen kan een SMR hebben voor de stad Dordrecht en haar inwoners? En deze nieuwe ontwikkeling is niet in het huidige meerjarenbeleid opgenomen. Hoe kijkt het college daartegenaan?

De voorzitter: Dank u wel. Voor een reactie naar mevrouw De Jonge, denk ik.

Mevrouw De Jonge: Dank u, voorzitter. Dat klopt inderdaad. Het klopt inderdaad dat de provincie Zuid-Holland heeft in haar Provinciale Staten een motie aangenomen die het bestuur van de provincie Zuid-Holland opdraagt om in kaart te gaan brengen waar kerncentrales een plekje zouden kunnen krijgen. Het bestuur heeft daarop brieven verstuurd naar alle Zuid-Hollandse gemeenten, om te kijken inderdaad of er mogelijkheden zijn voor een onderzoek. Die hebben wij in Dordrecht ontvangen, maar die hebben we ook in onze Drechtsteden ontvangen. En zoals u weet, trekken we qua energiebeleid regionaal op waar dat kan en lokaal waar het anders moet. We hebben dit ook op regionaal niveau met elkaar besproken van, wat willen we nu? Want als we naar ons beleid kijken, het zit er nu niet in. Dat heeft ook toen diverse redenen gehad. Allereerst al de tijdhorizon, en nog weinig over bekend. Maar we hebben natuurlijk ook altijd gezegd, we staan open voor innovaties, voor andere nieuwe technische ontwikkelingen om te kijken hoe je voor de nog langere termijn naar duurzame energie moet gaan kijken. Tegelijkertijd constateerden wij in dat bestuurlijk overleg in de regio dat we eigenlijk heel veel vragen hadden die niet beantwoord werden in die brief, en ook niet in de informatie die we kregen van de provincie naar aanleiding van het debat dat zij hadden gehad. Uit Dordrecht heb ik ook ingebracht, hoe moet ik dat zien in zo'n dichtbevolkt, stedelijk gebied? Welke vraag wordt er eigenlijk aan mij gesteld? Daar kwam geen antwoord op. Grote, kleine, weten we niet. We kregen allerlei vragen waardoor we zeiden, wat vraagt de provincie nu eigenlijk? En dat heeft ertoe geleid dat we zeiden, we moeten gewoon eerst een gesprek gaan hebben met de provincie. Dat lijkt ons veel verstandiger om met hen te spreken van, wat is precies de opdracht die jullie hebben, die je gaat uitvoeren? En wat wil je eigenlijk allemaal gaan ophalen uit het onderzoek? Want daar ben ik gewoon heel eerlijk in, het gaat ook ons ambtelijke capaciteit vragen. Het was niet alleen maar de vraag, mogen wij in uw gebied iets gaan onderzoeken? We moesten ook gelijk ambtelijke capaciteit erbij leveren. En dan word ik in ieder geval altijd kritisch, want waar mijn uren dan niet naartoe kunnen, moet ik ook afwegen. Ik zeg even uit mijn hoofd, over twee weken hebben we weer een bestuurlijk overleg over de Regionale Energiestrategie, waar ook de provincie bij aansluit. Daar hebben we het op de agenda gezet, dat we met hen echt goed het gesprek willen gaan hebben, de informatie moeten krijgen om inderdaad ook als regio te kunnen reageren op deze brief. We zitten nog in het proces.

De voorzitter: Dank u wel. Ik denk, een helder antwoord. Voldoende? Hartstikke goed. Dan hebben we toch alle vragen binnen de tijd beantwoord gezien. En dan wens ik u een goede vergaderavond.

3. Bestemmingsplan Maasterras fase 1 – Raadsvoorstel

Voorzitter: De heer Struijk
Raadsgriffier: De heer Boogaard
Verslag: NotuBiz

Aanwezig:

Dhr. Bootsman (GroenLinks)
Dhr. Damen (Partij van de Arbeid)
Dhr. De Feijter (ChristenUnie/SGP)
Dhr. Gündogdu (Op Ons Eiland)
Dhr. Den Hartog (GroenLinks)
Mevr. Van Herwijnen (Partij voor de Dieren)
Dhr. Klerk (CDA)
Mevr. Koene (Gewoon Dordt)
Dhr. Laban (ChristenUnie/SGP)
Dhr. 't Lam (SP)
Mevr. Lindner (Beter voor Dordt)
Dhr. Noldus (VVD)
Mevr. Pichel (Forum voor Democratie)
Dhr. Van der Spoel (Fractie van der Spoel)
Dhr. Stam (Fractie Stam)
Dhr. In 't Veld (VSP)
Dhr. Wringer (Beter voor Dordt)

Portefeuillehouder: wethouder M. Burggraaf

Ambtelijke ondersteuning: dhr. Van de Worp, dhr. Van de Rijt

De voorzitter: Goedenavond, volgens mij is het 19:30 uur geweest. Ik stel voor dat we gaan beginnen. Ik heet voor deze beeldvormende commissie over het bestemmingsplan Maasterras fase 1. Het is een technische sessie. Ik benadruk het maar even. Ik heet hartelijk welkom de raads- en commissieleden en wethouder Burggraaf, namens het college, de heer Van de Worp en de heer Van de Rijt, namens de ambtelijke ondersteuning, verder de gasten op de publieke tribune, ik zie mensen van de pers. En uiteraard ook welkom de mensen die thuis met ons meekijken en luisteren. Zoals gewoonlijk beginnen we even met een voorstelrondje voor de notulen, voor het verslag. En ik ga linksom. Wethouder Burggraaf, aan u de eer om zich als eerste voor te stellen.

De heer Burggraaf: Maarten Burggraaf, namens het college.

De heer Van de Worp: Ronald van de Worp, Maasterras.

De heer Van de Rijt: Dirk van de Rijt, planjurist.

De heer Bootsman: Nick Bootsman, GroenLinks Dordrecht.

De heer Den Hartog: Paul den Hartog, GroenLinks Dordrecht.

De heer Wringer: Jan-Willem Wringer, Beter voor Dordt.

Mevrouw Lindner: Naomi Lindner, Beter voor Dordt.

Mevrouw Van Herwijnen: Irma van Herwijnen, Partij voor de Dieren.

De heer Klerk: Albert Klerk, CDA.

De heer 't Lam: Jack 't Lam, SP.

De heer Noldus: Robin Noldus, Dordtse VVD.

De heer Damen: Leo Damen, Partij van de Arbeid.

De heer De Feijter: Bart de Feijter, ChristenUnie/SGP.

De heer Laban: Vincent Laban, ChristenUnie/SGP.

Mevrouw Koene: Irene Koene, Gewoon Dordt.

De heer Van der Spoel: Wouter van der Spoel, Fractie van der Spoel.

De heer Stam: Marco Stam, Fractie Stam.

De heer In 't Veld: Richard in 't Veld, VSP.

Mevrouw Pichel: Ruby Pichel, Forum voor Democratie.

De heer Boogaard: André Boogaard, commissiegriffier.

De heer Struijk: En mijn naam is Leen Struijk. En ik ben uw voorzitter vanavond. En rechts van mij in de verte zit ook nog de heer Gündogdu, van Op Ons Eiland. Hij zwaait nu vriendelijk. Dan weet u ook wie dat is, mocht u hem nog niet kennen. Toelichting op deze vergadering. In de afgelopen maanden, hij staat aan, hebben we al een aantal voorbereidende sessies gehad, technische sessies, over de inhoud van het bestemmingsplan. Vorige week is eindelijk het raadsvoorstel, met het gewijzigde bestemmingsplan, aan de raad aangeboden. Eerder heeft de Agendacommissie al besloten op de Dordtse Dinsdagen van 3, 10 en 24 juni tijd te reserveren voor de behandeling hiervan. En mocht iemand zich afvragen waarom 17 juni er niet bij zit, dan is het VNG-congres. Dus hebben we geen Dordtse Dinsdag. Weet u dat ook weer. Volgende week komen de sprekers aan bod. De indieners van zienswijzen zijn hiervoor door de griffie uitgenodigd.

Vanavond krijgt u als eerste een technische toelichting op het raadsvoorstel, en hoe deze zich verhoudt tot het ontwerpbestemmingsplan van eind 2023. Dan kunt u daarna de eerste technische vragen erover stellen. Daarna zal wethouder Burggraaf, en ik ben me ervan bewust dat het een beetje ongebruikelijk is, maar goed, soms moet dat kunnen, een bestuurlijke duiding geven bij het raadsvoorstel. In de afgelopen maanden zat vooral de projectorganisatie hier aan tafel. Nu het raadsvoorstel er ligt, is het goed als er ook vanuit het college een toelichting wordt gegeven op de stukken, zoals die er liggen. Uiteraard is er daarna ook gelegenheid de wethouder hierover vragen te stellen. Mogelijk hebben die vragen dan een politiek tintje, maar dat moet dan wel echt alleen een tintje zijn. En het moeten vooral vragen zijn die een toegevoegde waarde hebben voor de beeldvorming, want het is tenslotte een beeldvormende sessie, over het raadsvoorstel. Het echte politieke debat bewaren we voor 24 juni. Dan moeten we tenslotte ook nog wat te doen hebben. En de besluitvorming uiteindelijk voor de raad van 2 juli. Vanavond eigenlijk twee sessies. En we gaan beginnen met de eerste echt technische sessie. Er komt een presentatie zo meteen. En deze presentatie wordt in zijn geheel gegeven. En aan het eind van de presentatie ga ik gelegenheid geven tot vragen stellen. Ik vermoed dat iedereen zo ongeveer wel vragen zal hebben. En om het een beetje in de hand te houden, ga ik dan als volgt werk. Eén vraag per fractie. Ieder fractielid wat aan tafel zit mag vragen stellen, maar één per fractie. Dan moet je zelf maar even uitmaken wie. Als het rondje geweest is en er is nog tijd over doe ik gewoon een tweede rondje. Dan mag je je tweede vraag stellen. Maar zorg vooral dat je je belangrijkste vraag paraat hebt. En als er zoveel vragen zijn dat die niet allemaal vanavond aan de orde komen, dan kunt u ze nog schriftelijk indienen. En dat kan tot uiterlijk woensdag 11 juni om twaalf uur bij de griffie. Ik hoop dat het duidelijk is. En sommige dingen zal ik straks, na de presentatie, nog herhalen. Maar de presentatie wordt in zijn geheel eerst gegeven. En u heeft hem thuis alvast een beetje kunnen bekijken natuurlijk. Ik denk dat de heer Van de Rijt het gaat doen. Ga ik u het woord geven.

De heer Van de Rijt: Dank u wel, voorzitter. Zoals gezegd, Dirk van de Rijt. Ik ben planjurist bij de gemeente Dordrecht. Ook bezig geweest met het bestemmingsplan. Daar wil ik ook een korte toelichting op geven, want het zit best complex in elkaar. Ik wil even stap voor stap meenemen in de stukken, zoals die voorliggen. En dan gaat het om het raadsvoorstel tot vaststelling van het bestemmingsplan Maasterras fase 1. Ik hoop u door alle stukken te nemen en ook aan te geven hoe u eventueel wijzigingen zou kunnen aanbrengen met amendementen, als dat gewenst zou zijn. Ik wil eigenlijk beginne bij het begin. Het ontwerpraadsbesluit, zoals dat ook aan u hier voorgelegd is. En daar staat een beslispunt. En daar draait het eigenlijk in de kern om. En dat is het beslispunt, het ontwerpbestemmingsplan, wat in december '23 ter inzage is gelegd, omdat gewijzigd vast te stellen, zoals aangegeven in de Staat van wijzigingen, zoals opgenomen als deel D in de Nota zienswijzen. Dat is een hele ingewikkelde zin, maar dat is wel een gebruikelijke aanpak die we bij bestemmingsplannen volgen. Dat is niet alleen in Dordrecht zo, maar dat is ook in andere gemeenten zo. Dat dat gebruikelijk is, wil ik ook even laten zien aan de hand van de volgende dia. Dit is het plan wat in november door de raad is vastgesteld, de veertiende herziening Dubbeldam, locatie Noordendijk De Hoop. En dat was het bestemmingsplan wat voorzag in woningbouw.

En daar was ook het besluit eigenlijk vergelijkbaar aan Maasterras, in te stemmen met de wijziging in de regels en verbeelding conform de Staat van wijzigingen. Die Staat van wijzigingen staat eigenlijk centraal in het voorstel tot gewijzigde vaststelling van het bestemmingsplan. De stukken, zoals u nu aangeleverd heeft gekregen en zoals die ook voor het publiek te raadplegen zijn, genummerd 1 tot en met 7, wil ik even met u doorlopen, om zo duidelijk te maken hoe dit bestemmingsplan in elkaar zit en hoe de besluitvorming gaat lopen. Ik begin bij het ontwerpbestemmingsplan. Zoals gezegd, op 12 december '23 vastgesteld door het college, met de mogelijkheid voor eenieder om zienswijzen in te dienen. Al die stukken zijn eerder als RIB aan u beschikbaar gesteld. En zoals in het raadsvoorstel aangegeven, eigenlijk kunt u deze stukken beter bekijken op Regels op de kaart. Dat is het digitale platform waar bestemmingsplannen gepubliceerd worden. Want dat is wettelijk ook het ontwerpbestemmingsplan. Het ontwerpbestemmingsplan is digitaal en niet op papier als beste te raadplegen. Wel hebben we als bijlage 1 de regels en toelichting opgenomen, zoals die als ontwerp ter inzage zijn gelegd. U kunt wel zien in hoofdlijnen wat het belangrijkste deel van het bestemmingsplan was. Maar alle bijlagen, dat waren er meer dan 30, die hebben we niet nog een keer opgenomen, omdat het al zoveel bijlagen waren. Op dit ontwerp zijn uiteindelijk 45 zienswijzen binnengekomen. En dan komen we ook bij het tweede stuk wat aan de raadsstukken is toegevoegd. En dat is de Nota zienswijzen. Die Nota zienswijzen, daar is het college per zienswijze, voor alle 45 zienswijzen, nagegaan of er aanleiding is om die zienswijze te beantwoorden, zodat er een gewijzigde vaststelling door de raad moet plaatsvinden. Er is steeds per zienswijze nagegaan, moet er in die Staat van wijzigingen een regel opgenomen worden die aanleiding geeft het bestemmingsplan aan te passen? Die Nota zienswijzen is in 4 delen opgebouwd, thematisch. Dat zijn onderwerpen die heel vaak voorkomen. Bijvoorbeeld de brugweg, moet er wel of geen autoverkeer op? Of de stamlijn. En vervolgens deel B per zienswijze. Daarnaast, omdat het allemaal wat lang geduurd heeft en er best veel wijzigingen zijn geweest, is er ook nog een inspraakavond, een informatieavond geweest op 3 april '25. Daar zijn ook een aantal reacties binnengekomen. Die zijn ook samengevat en van beantwoording voorzien. En die kunt u ook betrekken bij de besluitvorming. Dat alles is voor het college aanleiding geweest om een aantal wijzigingen aan de raad voor te stellen. Dat is opgenomen in de Staat van wijzigingen, die vervolgens weer bestaat uit een tabel met alle wijzigingen en een aantal bijlagen die dat verduidelijken. Ik loop daar zo nog even met u doorheen. Die Staat van wijzigingen is ook juridisch van belang, omdat dat ook bepaalt wat de beroepsmogelijkheden straks bij de Raad van State zijn. Het moet exact duidelijk zijn wat er gewijzigd is en hoe daar in beroep tegenin gekomen kan worden. Zo'n Staat van wijzigingen, ik ga ook weer even naar De Hoop, dat bestemmingsplan in Dubbeldam. Ook daar is zo'n Staat van wijzigingen op vergelijkbare manier opgesteld. Aangegeven is waar in de regels aanpassingen moeten plaatsvinden. En als dat op de verbeelding, op de plankaart is, is dat aangegeven met, hoe was het en hoe wordt het? Hoe is dat voor Maasterras geregeld? Want het Maasterras zit natuurlijk wat complexer in elkaar als dat bestemmingsplan voor De Hoop. Maar in principe is daar dezelfde methodiek gevolgd. In die Staat van wijzigingen, die tweede bijlage, is een tabel opgenomen waar per artikel is aangegeven wat de wijzigingen zijn die de raad wil doorvoeren ten opzichte van het ontwerpbestemmingsplan wat in december '23 ter inzage is gelegd.

Dat ziet u in die tabel met die blauwe kop, daar is per artikel, bijvoorbeeld voor de stamlijn, aangegeven in artikel 6.1, is toegevoegd een aanduiding specifieke vorm van railverkeer, zeehavenspoorlijn. Dat is naar aanleiding van onder andere de havenbedrijven en ProRail gedaan. En vervolgens hebben we ook in de bijlage bij de Staat van wijzigingen, de bijlage 2.2, opgenomen de regels, zoals die in het ontwerpbestemmingsplan zijn opgenomen, met daarin geel gearceerd wat de wijzigingen zijn als de Staat van wijzigingen helemaal verwerkt wordt en door de raad wordt vastgesteld. Op die manier kunt u eigenlijk precies zien, wat zijn ten opzichte van het ontwerpbestemmingsplan integraal alle wijzigingen op een rijtje? Dat geeft dan het overzicht naar de vaststelling toe. Dat hebben we zo ook voor de planverbeelding gedaan. De planverbeelding zit natuurlijk iets anders in elkaar. Daar kun je niet met een document werken. Daar hebben we dat, als dat niet meteen uit de tabel duidelijk werd, net zoals bij De Hoop met uitsneden uit de planverbeelding gedaan. In dit geval weer die zienswijze van ProRail, die graag het Emplacement wil behouden. Het bovenste kaartje laat zien, daar was nog een deel bestemd als groen park. Kijkt u in het kaartje daaronder, dan ziet u een hele grijze vlek net tegen het spoor aan. En dat heeft weer de bestemming verkeer - railverkeer gekregen. En daarmee heeft het Emplacement weer zijn bestemming gekregen, zoals die had. Op die manier zijn alle wijzigingen in de kaart, in die tabel aangegeven en zo nodig terug te lezen in die kaartfragmenten. Nog even naar de plantoelichting. De plantoelichting is weer een ander verhaal, want die maakt eigenlijk formeel juridisch geen onderdeel uit van het bestemmingsplan, maar is meer onderdeel van de motivering van het besluit tot vaststelling. En de motivering om tot vaststelling te komen, bestaat eigenlijk uit een aantal onderdelen. Dat is de toelichting uit het ontwerpbestemmingsplan, met alle bijlagen, meer dan 30, aangevuld met het raadsvoorstel, de Nota zienswijzen, de aanvullende onderzoeken en de Staat van wijzigingen ten aanzien van de toelichting. Op zich hadden we ook een toelichting kunnen maken met was-woordt. Maar dat was dan weer een extra stuk erbij geworden, zonder dat dat extra informatie geeft. Wat je dan eigenlijk doet, is alle stukken uit het raadsvoorstel weer in de toelichting opnemen. Dat hadden we kunnen doen. Hebben we niet gedaan, omdat er al zoveel stukken bij zaten. Dan wil ik nog even naar de amendementen. Want hoe loopt dat, zo'n amendement? Pak ik weer even het voorbeeld van De Hoop. Daar was een amendement van de Partij voor de Dieren. In dat bestemmingsplan willen zij dat er wat strikter getoetst werd op beeldkwaliteit. Het amendement wat door de Partij voor de Dieren ingediend is, vraagt om een expliciete toetsing van bouwplannen aan het beeldkwaliteitsplan. Daar is dit amendement voor opgesteld. Dat is vervolgens aangenomen. En dan volgt, nadat het bestemmingsplan door de raad is vastgesteld, met het amendement een nieuw raadsbesluit. Waar dan ten opzichte van het vorige raadsbesluit een stukje aan toegevoegd wordt, namelijk dat amendement. En op die manier ontstaat ten opzichte van het ontwerpbestemmingsplan een nieuw vastgesteld bestemmingsplan, met de verwerkte Staat van wijzigingen en de amendementen die daarin verwerkt zijn. Tot slot nog even een korte toelichting op de andere stukken die bij het raadsvoorstel zitten. Opgenomen is de bijlage stedenbouwkundige randvoorwaarden. Die bijlage vervangt het Masterplan wat bij het ontwerpbestemmingsplan was opgenomen. Dat Masterplan voorzag nog in een brugweg die af zou buigen of autovrij zou zijn en zou stoppen bij het voormalige Emplacement, en over zou gaan in het park.

Doordat die brugweg nu behouden blijft met autoverkeer, was het ook noodzaak om die stedenbouwkundige randvoorwaarden aan te passen. Daar is een nieuw document voor opgesteld, wat in plaats komt van dat Masterplan. En dat is ook in de regels in de Staat van wijzigingen op die manier verwerkt. Doordat die brugweg met name door dat gebied komt te lopen, waren een aantal extra onderzoeken nodig. De Omgevingseffectrapportage is op een aantal onderdelen onderzocht. Wat betekent die nieuwe verkeersontsluiting? Geluidsonderzoek is opnieuw gedaan, met name omdat er meer verkeer dicht tegen woningen aankomt. Verkeersonderzoek is gedaan. En er is onderzoek gedaan op verzoek van ProRail naar trillingen. Ook is nog aangepast de Parkeervisie. Die was nog gebaseerd op wat minder woningen. Nog eens even gekeken, hoe ziet dat eruit als we nu wat minder woningen gaan bouwen dan in het ontwerpbestemmingsplan van 2.200, met een doorkijk naar 3.000, naar maximaal 2.200? En wat andere verkeersmaatregelen, kan dat volgens onze Parkeernota nog uit met de parkeernorm die we bedacht hebben? Dat is in de Parkeervisie allemaal verantwoord, dat het bestemmingsplan op dat onderdeel ook uitvoerbaar is. Tot slot zijn er nog een aantal financiële stukken, waaronder de GREX, opgenomen, die eerder aan u is toegelicht.

Mevrouw Van Herwijnen: Voorzitter, mag ik nog even een verduidelijkende vraag stellen?

De heer Van de Rijt: Ik kom bij mijn laatste dia.

De voorzitter: Kunt u hem heel even ophouden?

De heer Van de Rijt: Het kan. Mag hoor. Maakt niet uit.

De voorzitter: Even heel kort dan. Uitzondering, vooruit.

Mevrouw Van Herwijnen: Ik wilde even vragen wat de juridische status is van de stedenbouwkundige randvoorwaarden?

De heer Van de Rijt: Die stedenbouwkundige randvoorwaarden zijn als bijlage opgenomen bij het bestemmingsplan. En daarmee werken ze ook juridisch door in het bestemmingsplan, voor zover dat in het bestemmingsplan aangegeven is.

De voorzitter: Vervolg vraag.

Mevrouw Van Herwijnen: Voorzitter, precies, juist vanwege het laatste. Want ik zag namelijk in de regels een aantal verwijzingen naar de stedenbouwkundige randvoorwaarden.

De heer Van de Rijt: Klopt.

Mevrouw Van Herwijnen: Maar als er geen verwijzing staat naar een onderdeel van die randvoorwaarden, hoe juridisch moet ik ze dan zien?

De heer Van de Rijt: Dan kunnen ze niet getoetst worden bij de aanvraag omgevingsvergunningen voor dat onderdeel.

De voorzitter: Dank. Gaat u verder.

De heer Van de Rijt: Kom ik even bij de laatste, afsluitende dia. In de rechterkolom nog even op een rij gezet. We zijn gestart met een ontwerpbestemmingsplan. Daar zijn zienswijzen op binnengekomen, is een raadsvoorstel opgesteld, zijn overwegingen van het college aan de raad meegegeven. Dat heeft geleid tot de Staat van wijzigingen. Daar kan de raad haar eigen wijzigingen in amendementen naast zetten. Dat als totaal wordt samengebracht, nadat de raad het besluit heeft genomen in een nieuw vastgesteld bestemmingsplan. Op dat moment ontstaat het nieuwe bestemmingsplan, wat dan bekendgemaakt wordt en waar beroep tegen mogelijk is. Hopelijk is hier iets meer duidelijkheid mee verschaft. En dank u wel.

De voorzitter: Daar gaan we achter komen. Dank u wel in ieder geval voor deze voor mij best wel redelijk heldere presentatie. Ik begin wel door te krijgen hoe het raadsvoorstel wat voorligt zich verhoudt tot het ontwerpbestemmingsplan uit 2023. Maar dat betekent niet dat er geen vragen zijn natuurlijk. Eerlijk gezegd ga ik ervan uit dat iedereen vragen heeft. Ik ga het mezelf makkelijk maken en ga gewoon linksom. Mijnheer Bootsman, Achtung, u mag namelijk als eerste, want ik denk dat u namens de GroenLinks-fractie de vraag wil stellen. U mag één hele goede vraag stellen. En dan ga ik daarna verder naar de heer Wringer. En dan kom ik vanzelf, mijnheer Gündogdu hou ik ook in de gaten, bij mevrouw Pichel uit. En dan kijken we of er nog een tweede rondje kan, en misschien wel een derde. Hangt van de lengte van uw vragen af.

De heer Bootsman: Dank u wel, voorzitter. Er is een aanzienlijk verschil natuurlijk tussen de oude variant van het ontwerp van wat we van Mecanoo hadden en de recent gepresenteerde nieuwe variant. En wij vroegen ons af of het juridisch toegestaan is om binnen hetzelfde ontwerpbestemmingsplan, wat er ligt, deze wijzigingen door te voeren, dan met een Staat van wijzigingen? Ook om ons gerust te stellen dat dit later geen gedoe geeft. Dank u wel.

De voorzitter: Mijnheer Van de Rijt, u mag antwoord geven, denk ik.

De heer Van de Rijt: Klopt. Hele terechte vraag. Die hebben wij onszelf ook gesteld van, in hoeverre mag je nog wijzigingen aanbrengen in een plan wat al ter inzage heeft gelegen. We hebben er ook advies ingewonnen van onze advocaat bij Hekkelman Advocaten. Het criterium is dat er geen wezenlijk nieuw plan mag ontstaan door die wijzigingen. Daar hebben we een soort analyse op losgelaten. En er lijkt, als je kijkt naar alle wijzigingen, best veel veranderd. Maar als je iets hoger inzoomt en je kijkt vanuit het stedenbouwkundig plan, hoe was het en hoe wordt het, dan is er eigenlijk nog steeds eenzelfde stedenbouwkundige structuur te ontdekken. En ook heel belangrijk, je moet kijken naar de belangen die geraakt worden door de wijzigingen.

De voorzitter: Dat was de reclame.

De heer Van de Rijt: En dan blijkt eigenlijk dat veel van de wijzigingen komen voort uit de ingediende zienswijzen. Dus komen tegemoet aan de ingediende zienswijzen. En voor zover wij het zien, de wijzigingen die we voorstellen, raken niet echt belangen die anders in het ontwerpbestemmingsplan niet al eerder geraakt waren.

De voorzitter: De heer Bootsman lijkt gerustgesteld. Mijnheer Wringer, heeft u een vraag?

De heer Wringer: Dank, voorzitter. Dank voor de presentatie. Die was duidelijk en heel specifiek, heel juridisch, denk ik, afgetimmerd en hoe die geïnterpreteerd moet worden. Is dat gedaan, omdat het college bang is voor procedurefouten en rechtszaken, tot aan de Hoge Raad? Dat vraag ik me af.

De heer Van de Rijt: De directe aanleiding zijn eigenlijk vragen die bij de griffie binnengekomen waren, dat er vanuit de raad toch wat onduidelijkheid was van, hoe zit dat met die gewijzigde vaststelling en hoe gaat dat met amendementen? Dat was vooral de reden om hier wat dieper op in te gaan.

De voorzitter: Mevrouw Van Herwijnen.

Mevrouw Van Herwijnen: Ik had eigenlijk een vraag over het woongebied. En dan met name het woongebied gedeelte wat de aanduiding park heeft. En daar heb ik eigenlijk twee kleine vraagjes.

De voorzitter: Twee kleintjes is één hele, zullen we maar voor deze ... U vraagt het zo vriendelijk.

Mevrouw Van Herwijnen: Ik zie dat de aanduiding park is opgenomen in de bouwaanduiding. Maar voor de rest zie ik niet bij de bouwmogelijkheden een bouwverbod voor het onderdeel park. Hoe wordt het niet bouwen in het park geregeld? Dat is de eerste. Moet ik de tweede gelijk eventjes ... En verder was ik benieuwd naar, en ik snap dat die vraag niet gelijk te beantwoorden is, maar wat het percentage park is ten opzichte van de woongebied bestemming? Eigenlijk dat eventjes kijkend naar het percentage groen wat in het bestemmingsplan is opgenomen. Dank u wel.

De heer Van de Rijt: Eerste vraag, hoe is geregeld dat er niet gebouwd kan worden in de ruimte die voor het park bedoeld is? Er is een aanduiding opgenomen voor het park, met een minimale oppervlakte van dat park. En we hebben een regel opgenomen dat voor je mag bouwen je eerst in een stedenbouwkundig plan moet laten zien hoe je nu aan de eisen kan voldoen opgenomen in het bestemmingsplan. Dat betekent dat je wel moet laten zien dat dat park met die vierkante meters, ik geloof 17 duizend vierkante meter, dat die gerealiseerd moeten worden. Die regel is hard opgenomen.

De voorzitter: Dat heeft u nog niet helemaal begrepen.

Mevrouw Van Herwijnen: Ik heb hem wel begrepen, maar waar kan ik die regel vinden? Want ik zag die niet in de regels van de woonbestemming.

De heer Van de Rijt: Ik kan hem zo niet uit mijn hoofd ... Ik kan hem even zo opzoeken. Zal ik dat doen? Dan kom ik daar zo op terug.

De voorzitter: Komt later terug dan. Helemaal prima. Als u straks even rustig ... Als de wethouder aan het woord is, dan zoekt u het even op.

De heer Van de Rijt: Als ik even een momentje heb. En als het gaat om de percentages, in het bestemmingsplan zijn we uitgegaan van 40 procent groen. En dat percentage hebben we eigenlijk vastgehouden voor het hele plangebied. De exacte percentages hoe dat nu in elkaar zit, die weet ik inderdaad niet uit mijn hoofd. Die zijn er wel. Die zouden we ook beschikbaar kunnen stellen. Maar het is gelukt om die 40 procent eis in ieder geval in de proefverkaveling die nu gemaakt is ook vast te houden. En die zit ook als eis in het bestemmingsplan nu opgenomen. Die hebben we behouden.

Mevrouw Van Herwijnen: Maar wat ik eigenlijk namelijk een beetje zoekende ben, dat percentage is natuurlijk ook van toepassing op de parkaanduiding, want dat is natuurlijk ook groen. Ik ben eventjes benieuwd, wat hou je nog over voor je echt de bebouwde omgeving qua eis voor extra groen? Die verhouding ben ik een beetje zoekende naar.

De voorzitter: Als u daar een kort antwoord op kan geven, want daarna ga ik verder.

De heer Van de Rijt: Ik stel voor, er is een heel mooi tabelletje voor gemaakt, dat we dat beschikbaar stellen. En daar is precies uit af te leiden in welk deelgebied hoeveel groen beschikbaar is.

De voorzitter: Prima. Als u dat straks opzoekt, dan geeft u dat door. Dan ga ik naar mijnheer Klerk, van het CDA.

De heer Klerk: Dank u wel, voorzitter. De presentatie was duidelijk, dank u wel, hoe een en ander tot stand is gekomen. En mijn vraag zag hem vooral wat inhoudelijker, ik weet niet of dat ook mag, op het ontwerpbestemmingsplan zelf.

De voorzitter: Als hij maar technisch is.

De heer Klerk: Natuurlijk. U bent niet anders van mij gewend. Maar dat gaat hem over paragraaf 9.2.5. En daar gaat het over de woningmix. En ook in andere gevallen wordt over percentages gesproken. En dan vraag ik me af, is het gebruikelijk dat dat in een bestemmingsplan nog niet dichtgetimmerd wordt? En waar zit dan die rek? Want er wordt nu vaak over minimale percentages gesproken. In hoeverre zit daar die rek?

De voorzitter: Mijnheer Van de Rijt, is dat antwoord nu beschikbaar?

De heer Van de Rijt: Zeker. Eigenlijk is het niet gebruikelijk om bestemmingsplanpercentages op te nemen van woningtypes, omdat dat eigenlijk juridisch niet relevant is. Dat kan alleen als de gemeente een Doelgroepenverordening heeft. Die Doelgroepenverordening is speciaal voor Maasterras opgesteld. En dat maakt het mogelijk om die percentages als een minimum op te nemen in het bestemmingsplan.

En belangrijker nog, daarmee te borgen dat die woningen ook gedurende langere tijd in stand gehouden moeten worden. Als er sociaal gebouwd wordt, moet dat ook vijftien jaar sociaal blijven. Dat is eigenlijk de reden om deze percentages zo op te nemen. En we mogen alleen deze woningtypes regelen. We mogen niet verder gaan, omdat dan de ruimtelijke relevantie niet meer aanwezig is.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer 't Lam.

De heer 't Lam: Dank u, voorzitter. Dank voor de uitleg. Ik had nogal wat vragen gesteld, hoe je dit raadsvoorstel moest lezen. Het is nu een stuk duidelijker geworden. Ik begrijp dat de eerste zin, ontwerp gewijzigd vaststellen, eigenlijk betekent dat we het bestemmingsplan vaststellen zoals onder 2.II en 2.III in de documenten is verwoord. Mooi dat ik dat nu begrijp. Dan naar mijn vraag. Die toelichting is ter inzage gelegd. Die toelichting dient ter verheldering van het plan. Maar die gaan we niet vaststellen. Die heeft ook geen juridische werking, heb ik begrepen. Op een van mijn vragen die ik stelde, kreeg ik als antwoord dat er in de toelichting iets niet goed was verwerkt. Dat kan. En dat werd dan na de vaststelling van het bestemmingsplan door de gemeenteraad op dat punt nog gewijzigd. Maar als die toelichting geen juridische werking heeft, waarom ga je dan na de vaststelling, wat ik op zich al heel vreemd vind, nog een toelichting wijzigen? Want dan hebben we die onderbouwing niet meer.

De voorzitter: Mijnheer Van de Rijt.

De heer Van de Rijt: De toelichting maakt juridisch geen onderdeel uit van het bestemmingsplan, maar heeft wel juridische betekenis, in de zin dat het mede de motivering bepaalt hoe de raad tot vaststelling van dit bestemmingsplan komt. Die toelichting is wel relevant. Die toelichting in het ontwerpbestemmingsplan is het eerste onderdeel van die motivering. Vervolgens hebben we daar dan het raadsvoorstel bij gestopt, alle onderzoeken en hebben in de Staat van wijzigingen aangegeven, op welke onderdelen wordt die toelichting aangepast? Dat totaal wordt na de vaststelling de nieuwe toelichting. Daar worden dan ook de amendementen in verwerkt. Daar komt op zich geen nieuwe tekst in. Dat is dan het bestemmingsplan met de teksten, zoals die bij de vaststelling behoren. We verzamelen eigenlijk alles dan in het vastgestelde bestemmingsplan. En als u ontdekt van, daar zit nu een fout in, u kunt via een motie of amendement afdwingen dat dat dan hersteld wordt. Dan zullen we dat op die manier opnemen in de toelichting.

De voorzitter: Daar hoort nog een vraagje bij, denk ik.

De heer 't Lam: Ja. Want ik heb niet ontdekt dat er een fout was, maar dat werd erkend in de beantwoording van mijn vragen. Ik stelde een vraag, en toen concludeerde u dat er iets niet goed in die toelichting stond. Dat kan allemaal. Dat is veel werk. Dat snap ik ook wel dat dat een keer kan gebeuren. Maar vervolgens was het antwoord, na de vaststelling van het raadsbesluit gaan wij alsnog die toelichting wijzigen. Dan ga je eigenlijk iets wat niet in de wijzigingen staat, wat toevallig ontdekt is, achteraf nog wijzigen. Zou dat niet op een andere manier verwerkt moeten worden? Dat iedereen weet welke wijziging er, los van wat er in die bijlage D staat, alsnog wordt toegevoegd.

De voorzitter: Mijnheer Van de Rijt.

De heer Van de Rijt: We gaan de toelichting juridisch niet wijzigen, maar we stellen hem eigenlijk samen op basis van de informatie die bij de raadsbehandeling is ingekomen. Het is eigenlijk een verzameling van alle informatie die er al ligt. Formeel vindt er geen wijziging van de toelichting plaats. Ik maak al 25 jaar bestemmingsplannen. En op die manier dat gebeurt vaak, ook heel de raadsbehandeling en alles wat daarin gebeurd is, hoe met de zienswijzen omgegaan is, hoe de raadsbehandeling ... Wordt dan meegenomen in die toelichting.

De voorzitter: Daar moet u het maar even mee doen, mijnheer 't Lam. Mijnheer Noldus.

De heer Noldus: Voorzitter, dank u wel. Dank voor de toelichting. En helder hoe het voorliggende stuk tot stand is gekomen. En vooral op de laatste plaats hoe nauwgezet ook het vaststellen daarvan volgt, ook in relatie tot eventuele toekomstige procedures, ook in relatie tot de vraag van de heer Bootsman. De vraag die ik heb, want hier staan de Staat van wijzigingen in amendementen naast elkaar. Er werd al iets aangegeven over die Staat van wijzigingen en hoe nauwgezet dat is, en hoe gevoelig dat is ook bij eventuele vervolgpcedures, dat dat volgens de letter van de wet allemaal precies klopt. Klopt het dat voor amendementen wijzigingen die de raad aanbrengt, dat evenzogoed zo geldt? En welke ondersteuning raadt u ons aan, of kunnen we daarin gebruiken om heel strikt goed geformuleerde, dekkende amendementen in te kunnen dienen bij de raadsbehandeling, om te voorkomen dat we dadelijk zelf zitten te gummen in een bestemmingsplan, wat ons later hoofdpijn geeft?

De voorzitter: Dat gummen moeten we maar niet doen, denk ik. Maar mijnheer Van de Rijt.

De heer Van de Rijt: Het klopt dat een amendement eigenlijk net zo belangrijk is als die wijziging die het college voorstelt en die u als raad vaststelt. Want als u iets wijzigt in het bestemmingsplan kan dat direct gevolgen hebben voor belanghebbenden in het gebied. Ik noem maar wat, als u de bouwhoogte verandert, kan dat meteen effect hebben voor degene die eigenaar is of voor omliggenden. Dat moet ook goed gemotiveerd worden, op dezelfde manier als we dat met het raadsvoorstel gedaan hebben. Hoe komt u tot die wijziging, of hoe komt de raad tot de wijziging? Dat is belangrijk dat dat opgenomen wordt bij het amendement. En dat zie je ook in het voorbeeld van De Hoop. Daar zit ook een toelichting bij, waarom vinden we het zo belangrijk dat die regel toegevoegd wordt? De vraag van ondersteuning, kijk ik ook even naar mijn rechterbuurman. Wat mij betreft kunnen we daarin ondersteunen.

De heer Van de Worp: Dat kan zeker. Zoals gebruikelijk zal er ook een advisering plaatsvinden op amendementen, in de zin ook misschien van tekstvoorstellen die ook uitgevoerd zouden kunnen worden, of die mogelijk een juridisch risico wegnemen, mocht dat onverhoopt in een voorstel zitten. Daar zal op geadviseerd worden.

De voorzitter: Voldoende? Dan ga ik naar mijnheer Damen.

De heer Damen: Dank u, voorzitter. In het hele plan speelt natuurlijk de discussie over de woningen op de Weeskinderendijk Oost. Daarbij wordt vaak geargumenteed dat behoud van die woningen tot een lager aantal te realiseren woningen leidt. Dat zou je eventueel kunnen opvangen door hoger te bouwen. Maar hoger bouwen betekent meer geluidsbelaste woningen realiseren. Op de kaart staat een maximumhoogte van 40 meter. In de tekst van het raadsbesluit wordt over hoogteaccenten gepraat van 18 verdiepingen. Het lijkt mij niet helemaal passen. Maar zijn er gewoon regeltechnisch belemmeringen voor de gemeente wat betreft wetgeving of andere regels van hogere overheid om meer geluidsbelaste woningen te realiseren door hoger te bouwen?

De voorzitter: Zijn die er, mijnheer Van de Rijt?

De heer Van de Rijt: Wettelijk is er nog wat er nog wat ... We hebben niet de grenzen van de wet opgezocht, als het gaat om geluidsbelasting. Wat we wel gedaan hebben, is eigenlijk het beleid uit de Omgevingsvisie gevolgd, waarin we gezegd hebben, in Dordrecht willen wij niet die grenzen opzoeken. Dat hebben we eigenlijk als minimum gezegd. We kunnen best een wat hogere geluidsbelasting hebben, maar het is belangrijk dat er dan in ieder geval een geluidsluwe kant is. En hoe hoger je bouwt, hoe meer er uitsteekt, hoe lastiger het is om te voldoen aan die eisen.

De voorzitter: Dat is duidelijk. Mijnheer Safranti, een vraag?

De heer Safranti: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, mijn vraag, of een soortgelijke vraag is al door de VVD gesteld. En ik heb een duidelijk antwoord op gehoord. Dank u wel.

De voorzitter: Prima. Mijnheer Laban.

De heer Laban: Dank, voorzitter. In het bestemmingsplan is vastgesteld dat er een bepaald percentage sociale woningen wordt gebouwd in het gebied. Stel nu dat wij een amendement zouden willen maken waarin we het aandeel sociale woningbouw zouden willen verhogen, en dat te bekostigen door op een aantal torentjes wat extra verdiepingen te zetten, wat zou daarvoor nodig zijn?

De voorzitter: Mijnheer Van de Rijt, is dat überhaupt mogelijk?

De heer Van de Rijt: In het bestemmingsplan is het aantal woningen wel bepaald op 2.000. Als er meer woningen komen, betekent dat meer verkeersaantrekkende werking. Dan moet je nog lagere parkeernormen, dat wordt heel lastig, of het verkeersonderzoek en alle geluidsonderzoeken, stikstofonderzoeken kloppen niet meer. Er zit wel een soort maximum aan aantal woningen wat juridisch door de raad zomaar aangepast kan worden. Het kan allemaal, maar dat zou nieuwe onderzoeken vereisen. En dan zijn we nog wel even bezig.

De voorzitter: Mevrouw Koene, vraag?

Mevrouw Koene: Ja, voorzitter. Ik zou graag willen weten, maar dat is misschien een beetje voorbarig, of het mogelijk is dat op maximaal twee A4 het plan concreet wordt beschreven, zodat het ook in de stad uitgelegd kan worden?

De voorzitter: Mooie vraag. Mijnheer Van de Rijt, twee A4'tjes?

De heer Van de Rijt: Dat moet je misschien niet aan een jurist vragen.

De voorzitter: Twee delen nodig, denk ik. Mijnheer Van de Worp.

De heer Van de Worp: Het antwoord daarop is, denk ik, ja. Er kan natuurlijk een communiceerbare tekst worden geschreven. Misschien is dan twee A4 al heel erg veel. Maar er kan gecommuniceerd worden over wat dit plan behelst.

De voorzitter: Ik vind de suggestie heel goed, want het is natuurlijk een onderwerp wat ontzettend leeft in de stad. En niet iedereen heeft de tijd om te lezen wat wij voor vanavond moesten lezen. Goede suggestie, mevrouw Koene. Mijnheer Van der Spoel.

De heer Van der Spoel: Dank u wel, voorzitter. De presentatie laat vooral zien hoe het proces verloopt wanneer de raad instemt met het ontwerpbesluit. En ook op de sociale media zien we al dat de gemeente flink actief is met dat we positief gaan besluiten. Maar wat zijn de gevolgen als de raad niet instemt met het ontwerpbesluit? En is daar ook een hele duidelijke sheet van wat dan de volgende stappen zijn?

De voorzitter: Heeft u daar technisch antwoord op?

De heer Van de Rijt: Als u geen bestemmingsplan vaststelt, dan gaat het oude bestemmingsplan weer herleven en kunnen we daar geen woningen bouwen. Dat heeft denk ik nog heel veel andere consequenties, die mijn buurman rechts misschien nog wat beter kan vertellen. Maar juridisch gezien gaat het oude bestemmingsplan dan weer in werking en is al het werk wat gedaan is om tot een woonbestemming te komen weg, juridisch gezien.

De voorzitter: Duidelijk. Mijnheer Stam.

De heer Stam: Voorzitter, ik wil nog even inzoomen op de financiën. Ik heb van de week ook een antwoord gelezen vanuit de Stadsas, waarin de financiële vraag worden behandeld als zijnde een Woo-verzoek. Maar ik ben toch vooral nieuwsgierig, want ik behoor niet tot bewoners, maar ben gewoon raadslid. Ik zou wel graag willen weten, als je nu specifiek kijkt naar die twee onderdelen, standplaatsen en woningen Weeskinderendijk. En je zou die opkopen en je gaat daar nieuwbouwen. Wat is de specifieke winst op dat onderdeel? En dat wil ik graag weten, om gerechtvaardigd te zien of dat voldoende is om de woningen te slopen en de standplaatsen te verwijderen.

De voorzitter: Is daar een antwoord op te geven, heren? Mijnheer Van de Worp gaat het proberen.

De heer Van de Worp: Ik denk dat u hier een financiële vraag stelt. En die kunnen wij in de openbaarheid zeker niet delen. Dat zou dan een geheime toelichting worden, net zoals dat de grondexploitatie in het geheim is toegelicht.

De voorzitter: Helder. Mijnheer In 't Veld.

De heer In 't Veld: Dank u wel, voorzitter. Als eerste, sowieso sluit de VSP zich aan bij de vraag die net de fractie Stam heeft gesteld. Daarnaast hebben we nog een vraag over inderdaad het woningbouwprogramma, van die 20 procent sociale huur. Met de provincie wordt momenteel overlegd, of in ieder geval is overlegd naar aanleiding van die groeipadbrief, waarin de provincie in principe uitgaat van die 30 procent sociale huur en twee derde betaalbaar. Ik ben benieuwd of daar al wat meer duidelijkheid bestaat over de uitkomst van het overleg? Want dat heeft ook nog wel wat consequenties.

De voorzitter: Mijnheer Burggraaf. Mijnheer Van de Worp dan.

De heer Van de Worp: Gesprekken met de provincie lopen. En is er gesproken ook over een groeipadbrief. Een reactie vanuit de gemeente, vanuit het college richting de provincie. En de brief ligt in het college voor vaststelling. En zodra die is vastgesteld, komt hij uw kant op.

De voorzitter: Dank. Mevrouw Pichel.

Mevrouw Pichel: Ik heb geen technische vragen, voorzitter.

De voorzitter: Dat is helder. Dank u. Dan houden we nog wel tijd voor een tweede ronde. Nee, ik had beloofd u niet te vergeten, mijnheer Gündogdu. Maar u heeft geen vraag, denk ik.

De heer Gündogdu: Voorzitter, fijn dat u mij niet bent vergeten. Ik heb wel degelijk een vraag, voorzitter. Kijk, het college legt ons een bestemmingsplan plus een grondexploitatie voor, om het vast te leggen. Bestemmingsplan wat onlosmakelijk verbonden is met de grondexploitatie. Dus de financiële kant van het bestemmingsplan. Op het moment dat ik of dat wij een aantal onderdelen in het bestemmingsplan willen amenderen, dat heeft hoe dan ook direct effect op de financiën. Ik wil niet in een situatie terechtkomen dat wij straks in de raad een antwoord krijgen vanuit het college van nee, dit kan niet. Maar dat ik niet een stukje nadere duiding krijg over de financiële consequenties. Is daartoe nog een gelegenheid, voorafgaand aan de raadsbehandeling, om daar nog nader wat informatie over te krijgen?

De voorzitter: Er is in ieder geval al toegezegd dat in het geval juridisch dat het getoetst kan worden en dat daar hulp bij te verkrijgen is. Nu de vraag of de financiële gevolgen van eventuele amendementen, of daar ook hulp, inzicht bij geleverd kan worden, tijdig?

De heer Van de Worp: Als u uw vragen, wat dat betreft, kunt specificeren, zodat wij ook weten waar wij eventueel een antwoord op moeten geven in financiële zin, wat zou een wijziging betekenen financieel, dan zouden we dat kunnen proberen.

Ik weet niet of het zo snel kan. Maar als u op korte termijn nieuwe vragen zou kunnen aanleveren, dan kunnen we daar op zijn minst een poging toe doen.

De voorzitter: Duidelijk antwoord. Ik ga aan een tweede rondje beginnen. Ik ga maar weer naar GroenLinks. Mijnheer Den Hartog, mag die nu? Mijnheer Bootsman staat het niet toe. Prima.

De heer Bootsman: Dank u wel, voorzitter. In de stedenbouwkundige randvoorwaarden wordt gesproken over een nieuwe verbinding onder het spoor door voor langzaam verkeer. Is dit dezelfde tunnel als die we in het eerdere plan gezien hebben? En zo ja, is er rekening gehouden met het feit dat die tunnel die toen getekend was niet toegankelijk was voor mensen in een rolstoel? En een probleem, eer die tunnel klaar is, leven we in het jaar dat Nederland volgens het kabinet volledig toegankelijk moet zijn bij alles wat nieuw gebouwd wordt. Vandaar deze vraag. Dank u wel.

De voorzitter: Mijnheer Van de Rijt, de tunnel.

De heer Van de Rijt: Het is dezelfde tunnel. Daar is niks aan veranderd. Ik weet eerlijk gezegd niet hoe het met het ontwerp zit, of dat al ver genoeg uitgewerkt is, zodat dat ook rolstoeltoegankelijk is? Ronald, weet jij dat, of zullen we die vraag even parkeren?

De heer Van de Worp: Die moet nog uitgewerkt worden, maar daar zijn spelregels voor. Daar valt ook voor de gemeente Dordrecht niet aan te ontkomen.

De voorzitter: Is dat voldoende antwoord, mijnheer Bootsman, of wilt u naderhand schriftelijk nog eventjes dit toegezegd hebben? Want de gemeente ontkomt er niet aan. Dat denk ik ook. Mijnheer Wringer, had u nog een brandende vraag?

De heer Wringer: Ik heb heel veel politiek brandende vragen, maar geen technische vraag op dit moment.

De voorzitter: Dank u wel. Daar krijgt u later de gelegenheid voor, op een ander moment. Mevrouw Van Herwijnen.

Mevrouw Van Herwijnen: Jazeker, voorzitter. Ik heb nog een vraag over artikel 9.6. Daar staat aangegeven dat voor de groenblauwe inrichting getoetst moet worden aan het handboek Natuurinclusief bouwen. Maar ik zie die niet voor de bebouwing. Moet bebouwing ook getoetst worden aan het Natuurinclusief bouwen handboek?

De voorzitter: Dat is een hele mooie vraag. Kort en helder. Moet bebouwing ook natuurinclusief?

De heer Van de Rijt: Dat hebben we nu juridisch niet geregeld, maar is wel iets wat binnen de gemeente standaard eigenlijk gebruikelijk is bij de toetsing door de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit. En er komen groenblauwe regels aan, waar we dat willen voorstellen om dat voor de hele stad te gaan doen. Maar die zijn er nog niet. Het gaat nu vooral even om de inrichting openbaar gebied.

Betekent dat als een ontwikkelaar wil bouwen, zal hij eerst moeten bepalen, hoe ziet mijn openbaar gebied eruit? Zal dan moeten aangeven hoe je voldoet aan het handboek NIBO. En dat zou hij ook in het gebouw mogen oplossen. Dat sluiten de regels niet uit.

De voorzitter: Vervolg vraag van mevrouw Van Herwijnen.

Mevrouw Van Herwijnen: Want wat is er dan eerder, dit bestemmingsplan of de vaststelling van het nieuwe beleid voor de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit?

De heer Van de Rijt: Dit bestemmingsplan.

De voorzitter: Duidelijk. Mijnheer Klerk.

De heer Klerk: Dank u wel, voorzitter. Het is misschien een beetje een gedetailleerde vraag, maar ik was er toch nieuwsgierig naar. En dat gaat over een paragraafje verder, 9.7.1, die gebruiksregels voor detailhandel. Ik kan me daar niet zo goed een beeld bij voorstellen. Betekent dat dat er alleen heel beperkt bijvoorbeeld een winkeltje is toegestaan, of wat moet ik me daarbij voorstellen?

De voorzitter: Hoe zit het met de regels omtrent de detailhandel?

De heer Van de Rijt: Voor detailhandel hebben wij onderzoek laten doen, door een bureau wat, gegeven de aantal woningen, gekeken heeft, hoeveel detailhandel zou er in deze wijk passen, zonder concurrerend te zijn voor de binnenstad? Want dat is denk ik wel belangrijk. En dan komen we uit op de vierkante meters, ruim 1.000, als ik het goed heb. Zijnde vierkante meters die maximaal in het plangebied gebouwd mogen worden. Dat blijkt uit onderzoek. En dat is ook provinciaal beleid, dat je eigenlijk niet meer detailhandel mag toestaan, om juist die detailhandel in de binnenstad te beschermen.

De voorzitter: Vervolg vraag, mijnheer Klerk.

De heer Klerk: Dank u wel. Ik had een klein vervolgvraagje. En dat gaat met name ook over die 200 meter afstand tussen de 2 opeenvolgende. Dat betekent dat er ook geen concentratie van detailhandel kan plaatsvinden?

De voorzitter: Klopt dat? Niet een miniwinkelcentrum.

De heer Van de Rijt: Detailhandel moet binnen een cirkel van 200 meter geconcentreerd worden. Dat is een provinciale verordening, om te voorkomen dat er een plukje hier staat en een plukje verderop, verder als 200 meter uit elkaar, om juist die concentratie te bereiken.

De voorzitter: Een vervolgvraag is dat.

De heer Klerk: Of ik hem goed begrepen heb. Die 200 meter die daartussen zit, gaat hem over het totaal van de detailhandeltjes en niet de afzonderlijke winkeltjes?

De heer Van de Rijt: Ja, klopt.

De voorzitter: Mijnheer 't Lam.

De heer 't Lam: Dank u, voorzitter. Een vraag ter aanvulling van een vraag van mijnheer In 't Veld. Er werd verteld dat de gesprekken met de provincie nog lopen. Dat er nog een brief komt. Gisteren werd aan de commissiestukken toegevoegd de regionale planningslijst 2025 van de provincie. En zij geven daarin aan dat 63 procent betaalbaar moet zijn. Maasterras zit nu in die planning. Maar dat moet 63 procent betaalbaar zijn. En het plan gaat uit van 55 procent. Hoe spoort dat?

De voorzitter: Mijnheer Van de Rijt dan wel mijnheer Van de Worp. 63 is geen 55.

De heer Burggraaf: Voorzitter, zoals al gezegd werd, hebben wij intensieve gesprekken met de provincie, naar aanleiding ook van hun zienswijze over de totale woningbouwprogrammering. Daarbij kijkt de provincie breder dan alleen de stad Dordrecht, maar kijkt die ook naar de hele woonregio, met de andere Drechtsteden, gemeentes en nog een aantal anderen op de Zuid-Hollandse eilanden. En kijkt de provincie vooral daar naar een gebalanceerde samenstelling van de woningvoorraad en de nieuw geplande bouwprogrammering. En dat gaat ook verder dan alleen specifiek een gebiedsontwikkeling. De provincie toetst niet op in hoeverre een bepaalde gebiedsontwikkeling de woonvoorraadverdeling zit. Maar die kijkt gewoon naar de totale overall programmering van de stad. Daar hebben we nogmaals het gesprek met de provincie over gehad. Ook over de huidige samenstelling van de woonvoorraad van de gemeente Dordrecht en welke plannen wij naar de toekomst toe hebben. Daar hebben we een brief van de provincie gehad. Hebben we een reactiebrief op. Ik verwacht dat wij die volgende week in het college zullen vaststellen. En dan zult u daarin ook kunnen lezen hoe wij invulling geven aan de groeipadbrieven van de provincie.

De voorzitter: Mijnheer 't Lam, duidelijk of wilt u nog een klein vraagje eraan vastkoppelen?

De heer 't Lam: Het antwoord is duidelijk. Ik begrijp dat er een brief komt die het college gaat sturen. Dat is nog geen bevestiging dat de provincie akkoord is als we over een week of twee het bestemmingsplan gaan vaststellen en mogelijk te maken krijgen met een vastgesteld bestemmingsplan en een zienswijze van de provincie die niet weerlegd is.

De voorzitter: Is dat mogelijk dat dat gebeurt, mijnheer Burggraaf?

De heer Burggraaf: Wij zijn in goed gesprek met de provincie. Ik ben optimistisch over dat voor de vaststelling van het bestemmingsplan we met de provincie daar ook gezamenlijk overeenstemming op hebben.

De voorzitter: We hebben nog een maand.

De heer Burggraaf: En verder is het denk ik ook goed om te realiseren, nog als laatste, wat ik me net bedacht, als u even kijkt naar de programmering die erin zit, dan heb je de zuivere grens van sociale huur wat je programmeert, betaalbare koop, betaalbare huur in het particuliere segment. En dan heb je ook nog best wel een grote categorie die niet in die 53 procent zit het, geloof ik. Ik weet het percentage even niet exact uit mijn hoofd, 55 procent. Daarbovenop zitten best ook nog veel woningen in het programma die op de NHG-grens zitten. Dat zijn ook nog steeds koopwoningen die echt niet in het dure segment zitten. Die vallen dan formeel niet onder die betaalbare koopindeling. Maar goed, ik denk dat het goed is om dat nog even te realiseren, dat daar ook nog heel veel van in de totale programmeringsmix zit.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Noldus.

De heer Noldus: Voorzitter, nog een vraag over het woongebied. En de heer Klerk stelde net al een vraag over detailhandel. Er zijn natuurlijk veel meer functies die eigenlijk ... Als je naar de plaat kijkt, is ruim driekwart als woongebied getypeerd. Dat geeft een mate van flexibiliteit. Maar is er voldoende flexibiliteit voor maatschappelijke initiatieven en bedrijvigheid binnen de kaders van die woonbestemming opgenomen? En hebben we ook als gemeente bepaalde instrumenten om daar dan toch, ondanks die flexibiliteit, sturing op te kunnen geven? Dat we daar niet alles helemaal openlaten, maar er zelf ook meesturen aan de maatschappelijke functies en hoe we die verdelen over het gebied.

De voorzitter: Mijnheer Van de Rijt.

De heer Van de Rijt: Juridisch zit er in ieder geval veel ruimte voor voorzieningen. Er kan een mix plaatsvinden. Dat is ook de opzet van het plan geweest, om niet alleen een woonwijk te maken. De gemeente heeft grotendeels ook nog regie, denk ik, hoe het straks met aanbestedingen gaat lopen. Dat is niet in een bestemmingsplan geregeld van, er moet een kinderdagverblijf komen of er moet een school met zoveel lokalen komen. Maar de gemeente heeft natuurlijk genoeg instrumenten om daar in aanbestedingen en alle vervolgacties die met samenwerking marktpartijen plaats gaat vinden nog in te sturen. Maar ik weet niet, Ronald, of jij hier nog op wil aanvullen?

De voorzitter: Behoeft om aan te vullen? Genoeg zo?

De heer Van de Rijt: Ja.

De voorzitter: Ga ik naar mijnheer Damen.

De heer Damen: Voorzitter, als je meer woningen in het gebied wil, dan stuit je snel op geluidshinder. Daar zijn allemaal normen voor. Maar ik kan me daar nog heel weinig bij voorstellen. Is het mogelijk om inzicht te geven in wat de normen voor maximale geluidshinder of de geluidshinder waarbij je allerlei voorzieningen aan de gevel moet treffen, hoe je die terugvindt in de stad? Zijn er panden of straten aan te wijzen waar een bepaald geluidsniveau geldt, dat we dadelijk ook kunnen aantreffen in dit plangebied.

De voorzitter: Zijn er plekjes vergelijkbaar met het toekomstig Maasterras?

De heer Damen: Precies.

De heer Van de Rijt: Die zijn er zeker. Dat zou wel een flinke studie vragen om dat goed in beeld te brengen. Je zou een aantal plekken in de stad moeten hebben waar je bijvoorbeeld langs een drukke weg bouwt.

De heer Damen: Indicatief.

De heer Van de Rijt: Ik denk, Ronald, dat wij daar wel een eerste uitwerking voor kunnen maken, om daar wat meer gevoel bij te geven.

De voorzitter: Ik denk dat dat wel heel waardevol kan zijn. De heer Van de Worp, een toevoeging.

De heer Van de Worp: Er zijn vast vergelijkbare situaties in de stad. Maar of die informatie voorhanden is om te kijken naar, waar in de stad zou een vergelijkbare geluidsbelasting nu al te vinden zijn, dat zal indicatief zijn, want dat zal daadwerkelijk, bij wijze van spreken, gemeten moeten worden. Hoeveel verkeer komt erlangs? Hoeveel geluid komt daarvan af? Ik kan u niet beloven dat die informatie beschikbaar is.

De voorzitter: Volgens mij is er wel ergens een geluidskaart van Dordrecht, waar je per wijk kan zien ...

De heer Van de Worp: Vast. Rondom de wegenstructuur zal een geluidsbelastingkaart zijn.

De heer Van de Rijt: Ik weet niet of het per nodig is dat het voorbeelden uit Dordrecht zijn, want het zou een stuk makkelijker maken om bijvoorbeeld ook wat voorbeelden uit andere steden, waar bijvoorbeeld wel de grens opgezocht wordt, wat dat dan aan woonmilieu betekent. Daar zou je een paar voorbeelden van kunnen geven.

De voorzitter: Mijnheer Damen.

De heer Damen: Als het dan maar in de buurt is.

De voorzitter: U gaat niet naar Zuid-Amerika.

De heer Damen: Ik wil het eigenlijk kunnen horen.

De heer Van de Rijt: U wilt zelf ter plekke gaan kijken?

De heer Damen: En mijnheer Damen, u hoort het nog wel. Mijnheer Laban.

De heer Laban: Dank u wel, voorzitter. In het programma is opgenomen een bepaalde hoeveelheid betaalbare koop. Kunnen we dat in het bestemmingsplan regelen een manier waarop deze woningen ook in de betaalbare koopsector beschikbaar blijven?

Het zou natuurlijk heel vervelend zijn wanneer de woningen verkocht worden als betaalbare koop en dat de eerste bewoner na vijf of tien jaar, of misschien wel eerder, er weer uitgaat en daar forse winst op maakt, ten koste van de gemeente, omdat we als gemeente natuurlijk behoorlijk investeren in het gebied.

De voorzitter: Mijnheer Van de Rijt.

De heer Van de Rijt: Daar is de Doelgroepenverordening eerder door de raad voor vastgesteld. En die is speciaal voor Maasterras vastgesteld, om de percentages die in dit bestemmingsplan staan ook te kunnen handhaven als zijnde sociale woningbouw. Dat die gedurende vijftien jaar, als ik het goed heb, ook in stand gehouden worden. En daar kan de gemeente op handhaven, als die bij wijze van spreken na vijf jaar uitgepond worden of in een andere categorie terechtkomen. Op die manier kan de gemeente daar, door die Doelgroepenverordening die u vastgesteld heeft, in combinatie met het Maasterras, op sturen.

De voorzitter: Mijnheer Laban, u bent niet tevreden.

De heer Laban: U zegt, de gemeente kan erop handhaven. Maar kunt u toelichten hoe de gemeente dan zou kunnen handhaven? Want als het op de markt komt, komt het op de markt.

De voorzitter: Het gaat over koopwoningen.

De heer Van de Rijt: Het gaat om de categorie die in het bestemmingsplan staat, de betaalbare koop. Dan zul je met de ontwikkelaar afspraken maken bij de bouw. En op basis van die Doelgroepenverordening, als dan blijkt dat die woningen doorverkocht worden voor een hoge prijs, zou je met die Doelgroepenverordening in de hand kunnen zeggen, dat is niet toegestaan gedurende die vijftien jaar. Maar ik begeef me nu wel wat op glad ijs. Misschien moeten we dit nog even bevestigd hebben of dat inderdaad voor koop hetzelfde geldt als voor huur.

De voorzitter: U gaat dat ook nog even uitzoeken, en mijnheer Laban krijgt het antwoord. Mevrouw Koene, heeft u nog zo'n verfrissende vraag?

Mevrouw Koene: Voorzitter, ik zit nog even naar iets te zoeken. Ik heb zo meteen wel een derde vraag.

De voorzitter: Geen tweede, maar een derde.

De voorzitter: Na mevrouw Pichel of mijnheer Gündogdu, dan bent u alsnog. Mijnheer Van der Spoel niet. Mijnheer Stam.

De heer Stam: Voorzitter, er is net al even gesproken over dat je niet veel hoger kan bouwen door de parkeernorm. Nu is het wel de verwachting dat het ook in de omgeving van het Maasterras wel tot parkeeroverlast zou leiden. Oud-Krispijn, noem maar op. En wellicht gaat dan een ander parkeerregime gelden. Parkeervergunningen, betaald parkeren. Maar het is pas nodig na '30, '35, als dat Maasterras er staat.

Maar waarom wordt er in de ... Tenminste, ik heb het niet kunnen teruglezen in deze visie, bestemmingsplan, '...' een voorschot genomen op een ander parkeerregime. Want als je dat nu niet doet, dan lijkt het erop dat je in 2030, '35 bewoners gaat overvallen, zonder momenten van inspraak. En dat ze gewoon geconfronteerd worden met een ander regime.

De voorzitter: Mijnheer Van de Rijt.

De heer Van de Rijt: In het raadsvoorstel is ook een beslispunt opgenomen om in te stemmen met de Parkeervisie. Dat is in principe een bevoegdheid van het college, maar die hebben we ook nu bij de raad neergelegd. En in die Parkeervisie staat ook de noodzaak om tot parkeerregulering te komen. Dat is niet inderdaad, zoals u aangeeft, direct nodig, maar zo gauw de eerste woningen opgeleverd worden, zal dat parkeerregime volgens die Parkeervisie er moeten zijn. Eigenlijk vragen we ook u om daarmee in te stemmen.

De voorzitter: Mijnheer Stam.

De heer Stam: Het doel van mijn vraag was waarom dat niet eerder wordt gedaan, dat je in goed overleg met de bewoners daar een besluit over kan nemen, in plaats van te wachten tot eerst de woningen zijn gebouwd.

De voorzitter: Mijnheer Van de Rijt. Mijnheer Burggraaf mag ook, voor deze keer.

De heer Burggraaf: Het punt is dat er in de Parkeervisie staat dat het ten minste op het moment van opleving van eerste woningen moet zijn gebeurd. Maar er staat niet, het weerhoudt ons ervan om als het bestemmingsplan is vastgesteld al, als je goed vooruitkijkt, wat is het, regeren is vooruit kijken, om dan met de omgeving al op dat moment te gaan kijken, hoe kan je het parkeren het beste reguleren? En dat gesprek is feitelijk nu al gaande. Want er zijn al aan die kant delen waar de eerste parkeerenquêtes gehouden worden van buurten die betaald parkeren willen hebben. Eigenlijk is dat gesprek nu ook al gaande. En ik kan hem ook even andersom bekijken. Heb je gewoon vier, vijf jaar de tijd om dat gesprek ook met de omgeving te voeren en met elkaar dat proces te doorlopen.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer In 't Veld.

De heer In 't Veld: Dank u wel, voorzitter. Even voor mij om het overzicht in ieder geval proberen te krijgen of te houden. Is er momenteel nog sprake van lopende onderzoeken of berekeningen die nog gemaakt moeten worden, voordat de vaststelling van het plan door de raad gebeurt, maar die wellicht wel invloed hebben op het plan zelf? Zit er nog iets in de pijplijn mogelijk wat effect kan hebben op het plan?

De voorzitter: Mijnheer Van de Rijt.

De heer Van de Rijt: Nee, alle onderzoeken zijn nu beschikbaar en zijn toegevoegd aan het raadsvoorstel.

De voorzitter: Mevrouw Pichel.

Mevrouw Pichel: Voorzitter, ik ben gewoon heel erg toe aan politieke vragen.

De voorzitter: Dat komt nog wel een keer. Mijnheer Gündogdu.

De heer Gündogdu: Voorzitter, dank u wel. Voorzitter, dit bestemmingsplan is gestoeld natuurlijk op heel veel onderzoeken en een langdurig proces. En ik wil dat toch even goed kunnen begrijpen. Op het moment dat deze raad besluit om een aantal punten technisch te amenderen, ik zeg maar even een parkeergarage in plaats van 900 parkeerplaatsen naar 1.200, dat betekent direct invloed op fijnstof, geluid, verkeersafwikkeling. Waarbij op basis van onderzoek eerder is uitgegaan van bepaalde variabelen, waardoor dit bestemmingsplan nu voorligt. Betekent dat op het moment dat deze raad een wijziging aanbrengt via een amendement, of het bestemmingsplan juridisch wel houdbaar is, omdat wettelijke kaders wellicht worden overschreden?

De voorzitter: Mijnheer Van de Rijt.

De heer Van de Rijt: Ik denk, en daar zal die ondersteuning ook een rol bij spelen, als u wijzigingen aanbrengt die nog beperkt onderzoek vragen, strikt genomen is dan de uitvoerbaarheid niet aangetoond. Maar dat zouden we, als we het gevoel hebben op basis van de onderzoeken dat gaat wel lukken als we dat nog nader onderzoeken, en dat onderzoek voeren we na de vaststelling uit, dan hoeft dat juridisch geen probleem op te leveren. Dat geeft de raad wel wat ruimte, als wij inschatten op basis van de onderzoeken die uitgevoerd zijn dat dat bijvoorbeeld niet tot een overschrijding van stikstof leidt, waardoor er echt een probleem is. Dat je denkt, formeel moeten we nog stikstofonderzoek doen, maar verwachten dat dat wel goed komt. Dan zitten we juridisch niet helemaal goed, maar dat is verstelbaar.

De voorzitter: Dank u. Mevrouw Koene, dan mag hij als laatste ... Aanvulling, sorry, mijnheer Van de Worp.

De heer Van de Worp: Als u amendeert en dat leidt tot zulke grote wijzigingen dat economische uitvoerbaarheid niet meer mogelijk is, en dat is uiteindelijk de conclusie, dan leidt dat wel tot een probleem.

De voorzitter: Ik begreep, mevrouw Koene, dat u toch geen derde vraag heeft. Toch wel? Dan ga ik nu naar het tweede onderdeel van deze avond. En dan gaan we mijnheer Burggraaf even de gelegenheid geven. Is tien minuten genoeg, mijnheer Burggraaf? Twee zinnen bij u zijn dat.

De heer Burggraaf: Ik zal proberen in korte zinnen te spreken. Er ligt een bestemmingsplan voor, die een lang project met uw raad heeft doorlopen. Dat is eigenlijk al sinds het begin van deze raadsperiode. Maar als we hem even terugspoelen in de tijd, dan heeft het een veel langere voorgeschiedenis nog. Die begon in 2018, 2017, toen uw raad de Woonvisie vaststelde, en daarin de opgave neerlegde van het aantal te realiseren, toe te voegen woningen aan de woonvoorraad van Dordrecht.

Dat waren er in eerste instantie 10 duizend. Toen heeft u gezegd, het moeten er 11 duizend zijn, want we willen ook graag dat de sociale huurwoningen die gesloopt worden weer worden vervangen. Dat was de opgave. De tweede opgave die u meegaf, we willen binnen de stedelijke contouren ontwikkelen van de stad. Daar moeten de woningen terechtkomen. Vervolgens in 2019 heeft Dordrecht, samen met een aantal andere steden langs de zogenoemde Oude Lijn de Verstedelijkingsalliantie gevormd. En heeft de rijksoverheid ook gezegd, we hebben in heel het land een enorm woningtekort. Er moeten veel woningen gebouwd worden. Daar is Dordrecht niet anders in. We hebben een hele belangrijke ov-infrastructuur langs het spoor. Ga die woningen vooral in de buurt van die ov-knooppunten bouwen, want dan kunnen we ook zorgen dat al die nieuwe mensen niet nog meer gebruikmaken van de weg, maar meer met het openbaar vervoer, zodat we niet vastlopen in de bereikbaarheid. Daar was vervolgens de Spoorzone, de zone waarvan u heeft vastgelegd, daar willen wij dan die woningbouwontwikkeling doen. Daar is natuurlijk bij de verkoop van Eneco aandelen ook een flinke reservering in financiële middelen voor weggelegd. En u heeft toen de Ontwikkelvisie van Mecanoo vastgelegd, waarin een aantal ontwikkeluitgangspunten zijn meegegeven. Toen ook werd gezegd, dit is een perspectief, zoals we hem willen ontwikkelen. Moet wel verder uitgewerkt worden, want er zitten nogal wat hobbels om echt het optimale eindplaatje te bereiken. Daar moet je gaandeweg ook keuzes in maken. Dat is het traject, dat laatste, wat vooral in deze raadsperiode heeft plaatsgevonden. Te beginnen bij die Spoorzone ontwikkeling in het Maasterras en het ontwerpbesluit, voor het bestemmingsplan wat nu voorligt bij u, is de ontwikkeling van 2.000 woningen in fase 1 van de Maasterras ontwikkeling. Daar is een intensief traject aan voorafgegaan. Hebben we u natuurlijk ook in meegenomen om te verkennen, hoe kan je zo'n woongebied zo optimaal mogelijk krijgen en zoveel mogelijk ontwikkelruimte krijgen nabij de stad? Daar zaten vooral heel veel infrastructuurknooppunten in. En dat is hetgeen wat er nu voorligt. De keuze om de Stadsbrug te laten lopen nog steeds vanaf Zwijndrecht naar Dordrecht en te laten aanlanden in het gebied. De stamlijn die het havengebied verbindt nog op het spooreplacement uit te laten komen. En het spooreplacement te laten liggen. Maar dat alles wel goed in te passen, zodat er een woningbouwontwikkeling kan komen. In de tussentijd heeft het Rijk ook tientallen miljoenen euro's subsidie voor deze ontwikkeling gegeven, omdat zij dit een van de belangrijke binnenstedelijke ontwikkellocaties vinden. Het was ook een gebied waar we lastige keuzes moesten maken tussen het algemeen belang en de individuele belangen. Natuurlijk het meeste '...' komt dat naar voren daar waar de woonwagenbewoners zitten in het gebied en daar waar de woningen aan de Weeskinderendijk in het gebied zitten. U kunt ook lezen in het raadsvoorstel welke afwegingen we daarin gemaakt hebben om uiteindelijk tot een goede ontwikkeling hier te kunnen komen, waarbij voor de woonwagenbewoners we hebben aangegeven dat die ruimte nodig is om die 2.000 woningen te kunnen realiseren, met ook voldoende groen in de buurt. En dat we, zodra het bestemmingsplan is vastgesteld, met de bewoners daar gaan kijken naar een alternatieve locatie daarvoor. Pas als we die alternatieve locatie hebben gevonden en aangewezen, dan kan er natuurlijk pas sprake zijn van het verplaatsen van de woonwagenbewoners. Dat zullen wij in goed overleg doen met de woonwagenbewoners. De tweede is de woningen aan de Weeskinderendijk.

Daar heeft u ook in het raadsvoorstel kunnen lezen op basis waarvan we tot de conclusie zijn gekomen dat hier het algemeen belang toch zwaarder weegt dan de individuele belangen van de bewoners daar. U heeft kunnen lezen dat dat vooral is, omdat wij hebben geconcludeerd dat we op die plek met een goed woonmilieu te maken hebben en daarom graag zoveel mogelijk woningen willen realiseren in het gebied waar het ook het best te wonen is. Dat we uiteindelijk graag zoveel mogelijk woningen willen realiseren, omdat dat past bij de doelstelling die u ook heeft meegegeven in de binnenstedelijke verdichting en de woningbouwopgave. En omdat er in het gebied hoogtes zijn te overbruggen. Enerzijds omdat er een groot deel vervuilde grond zit, waar je juist met het optillen na een laagje niet vervolgens veel last hebt van die vervuilde grond. Tegelijkertijd daar goed de parkeeroplossing in kan oplossen en je dan, als je de bestaande woningen zou laten staan, een hele moeilijke aansluiting zou krijgen tussen de nieuwe woonwijk en de woningen die er dan nog zouden staan. De verbindingen met Oud-Krispijn erg belangrijk zijn. En tot slot hebben we meegegeven dat er natuurlijk altijd ook financiële afwegingen nog achter weg komen. Het is niet vaak dat we in de raad een bestemmingsplan hebben liggen die zoveel woningen toevoegt aan de stad. De laatste grote is Amstelveen geweest, in de vorige periode. Dat waren 800 woningen. Dit zijn er 2.000. En ik merk ook al in de omgeving dat er veel mensen zeggen, wanneer gaat die ontwikkeling eens starten, want ik ben hard op zoek naar een woning? Ik hoor het van starters die zeggen, het zou de perfecte locatie voor mij zijn, want ik zit dicht bij de binnenstad, ik zit dicht bij het openbaar vervoer. Het is een stedelijk woonmilieu, die je nog niet veel in deze stad vindt, maar wel erg bij mijn levensfase past. Veel Young Professionals die bijvoorbeeld in Rotterdam werken en zeggen, hier kan ik dan veel betaalbaarder een woning kopen en zit ik toch zo in Rotterdam. Maar ook natuurlijk de vele senioren die we tegenwoordig zien, die het ook fijn vinden om dichtbij voorzieningen te wonen en graag ook bij het openbaar vervoer en zo zelfstandig zoveel mogelijk nog mobiel te zijn. En verder is het natuurlijk, als je naar het gebied kijkt, ook voor de stadsentree een hele belangrijke ontwikkeling, want het is evident dat dat deel van de stad niet de entree is die past bij de kwaliteit die we in de rest van de stad hebben. En zeker niet als de Spuiboulevard, waar we nu mee begonnen zijn en waar de ontwikkeling tot 2031 ongeveer, naar '32 zal lopen, en een hele nieuwe groene uitstraling van de stad zal geven, nog minder goed aansluit op het gebied, zoals die er nu ligt. Tot slot, alle particuliere belangen die daar nog zitten en die daarin geraakt worden, zeker voor de discussie die we nu hebben gehad met de bewoners aan de Weeskinderendijk, dat zijn erg pijnlijke trajecten. En dat is ook voor de bewoners daar natuurlijk een hele pijnlijke situatie. En dat realiseren we ons terdege. En voelen we ook een grote verantwoordelijkheid om richting de bewoners daarin uiteindelijk hen goed te begeleiden, als u besluit dit bestemmingsplan vast te stellen en als u besluit om inderdaad op die plek nieuwe woningen te realiseren, om de zittende bewoners goed te compenseren en met nadruk de privéomstandigheden, die voor eenieder weer anders kunnen zijn, dat we daar oog voor hebben en daar ook een goede compensatie op bieden. Maar dat is stap 2. Eerst wat voorligt, is dit bestemmingsplan en de keuzes die daarin voorliggen. En met elkaar beslissingen in moeten gaan nemen richting de gemeenteraadsvergadering op 2 juli. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder. U heeft zich, denk ik, keurig aan de tijd gehouden. En een verhelderende toelichting ook. Nu krijgen we natuurlijk het spannendste moment van de avond, want nu gaan we vragen stellen aan de wethouder. We gaan niet een politiek debat voeren. Dat komt nog, heb ik al gezegd. Maar het is denk ik bijna onvermijdelijk dat vragen een beetje een politiek tintje hebben. En dat is ook niet zo heel erg. Als u maar in uw achterhoofd houdt, voordat u de vraag stelt, dat het antwoord van belang voor u moet zijn bij uw beeldvorming. Want nogmaals, de politiek komt wel. Mijnheer Bootsman, u mag het goede voorbeeld gaan geven.

De heer Bootsman: Ik ga mijn best doen, voorzitter. Ik ga een vraag stellen waarvan ik zou snappen dat het antwoord is dat die schriftelijk beantwoord gaat worden, maar ik ga hem toch nu even stellen. Zou de wethouder kunnen aangeven wat de consequenties onder andere financieel zouden zijn als het percentage sociale huurwoningen op het Maasterras verhoogd wordt naar bijvoorbeeld 25 of 30 procent? En is het mogelijk om daarmee bijvoorbeeld ook schriftelijk, logischerwijs, een raming aan te leveren van de meerkosten die hiermee gemoeid zouden zijn. Dank u wel.

De voorzitter: Wethouder, u heeft in ieder geval alvast een smoesje aan de hand gekregen. Hij mag schriftelijk.

De heer Burggraaf: Zeker geen smoes, maar zorgvuldigheid is het belangrijkste. En u heeft al eerder in de commissie gevraagd, we hebben verschillende thema's langs gehad, waar we onder andere over de woningbouwprogrammering hebben gesproken. En toen heeft u als raad ook gezegd, we willen graag naast het woonprogramma, wat er ligt, ook weten wat de financiële consequenties zijn op het moment dat je daar verandering in brengt, bijvoorbeeld in het sociale woningbouwprogramma. Die gegevens hebben we. Daar hebben we rekening mee gehouden in de voorbereiding. Dat zullen we op schrift aan u meegeven, zodat u dat mee kan nemen in uw afweging.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder. Mijnheer Wringer.

De heer Wringer: Dank, voorzitter. De wethouder geeft net aan dat de bewoners rekening houden met hun persoonlijke omstandigheden, goed gecompenseerd moeten worden. Is het college bereid om meer te doen dan de wettelijke minimale voorwaarden die gelden bij actieve onteigening?

De voorzitter: Wethouder.

De heer Burggraaf: Voorzitter, ik heb dat ook vaker toegelicht, dat er een landelijk wettelijk kader is rondom onteigeningsprocessen. En daar is ook heel veel rechtspraak over in het land, die ervoor is om de wettelijke waarborgen te bieden voor mensen die in zo'n situatie terechtkomen. En dat zijn ruimhartige regelingen. En dat is ook een belangrijk bestuurlijk beginsel, dat gelijke gevallen gelijk behandeld worden. Voor het college is dat het kader waarbinnen we zullen gaan werken, of tenminste nu al werken, maar ook daarna zullen werken aan de financiële compensatie. En tegelijkertijd is het zo dat er individuele situaties zijn, u heeft ze ongetwijfeld ook gesproken, die heel schrijnend zijn.

En situaties zijn waar iemand in een individuele situatie terecht is gekomen van bijvoorbeeld arbeidsongeschiktheid of andere omstandigheden. En die individuele omstandigheden zullen wij zeker betrekken in de financiële tegemoetkoming of de begeleiding om tot oplossingen te komen. Dat kan ook zijn voor mensen die door hun situatie niet meer in staat zijn om bijvoorbeeld een hypotheek te kunnen krijgen. Daar zijn ook maatwerkoplossingen voor mogelijk. Dat is wat ons betreft de leidraad, nogmaals, het wettelijk kader wat er ligt. En vervolgens zoveel mogelijk maatwerk bieden voor de individuele gevallen.

De voorzitter: Helder antwoord, denk ik. Mevrouw Van Herwijnen.

Mevrouw Van Herwijnen: Voorzitter, ik heb eigenlijk alleen nog maar technische vragen openstaan. Als daar nog tijd over is later, dan hoop ik die nog te kunnen stellen.

De voorzitter: Dat zou kunnen. We hebben al gezegd, ze mogen ook nog schriftelijk. Maar we kijken zo meteen of er nog wat tijd over is. Mijnheer Klerk.

De heer Klerk: Dank u wel, voorzitter. Ik had drie vragen. En één is er gesteld door de heer Wringer. Waarvoor dank.

De voorzitter: Dan mag u er één stellen en één in uw achterzak houden.

De heer Klerk: Het gaat mij even over wat er aangestipt werd ten aanzien van de woonwagengewoners. En dat las ik ook terug, dat er wordt gekeken naar een alternatieve locatie na vaststelling van het bestemmingsplan. Is daar wel zicht op dat dat kansrijk is? Want straks is er een bestemmingsplan aangenomen en lopen we daar vast. En dan hebben we weer een circus dat opnieuw begint.

De voorzitter: Wethouder, duidelijke vraag, denk ik.

De heer Burggraaf: Voorzitter, we hebben twee zaken gedaan tot nu toe. Eén is met de woonwagengewoners een avond gehad om te vragen of we al wat richting konden krijgen in de aspecten die de woonwagengewoners belangrijk vinden. Daar hebben ze aan ons laten weten dat ze dat gesprek pas willen voeren op het moment dat het bestemmingsplan is vastgesteld en u als raad een keuze heeft gemaakt over of u meegaat met hetgeen het college voorstelt. En tegelijkertijd heeft het college niet stilgezeten, want voelen wij ook een verantwoordelijkheid, als je vastlegt in een bestemmingsplan dat je die plek nodig hebt voor deze ontwikkeling en tegelijkertijd de bewoners een goed alternatief wil kunnen bieden, dat er ook die locaties in de stad beschikbaar moeten zijn. En daar hebben we een eerste brede zoektocht en verkenning op gedaan. En dan zien wij voldoende potentiële locaties om daaraan te kunnen bijdragen.

De voorzitter: Mijnheer 't Lam.

De heer 't Lam: Dank u, voorzitter. Ook een vraag over de woonwagenbewoners. De wethouder had het over goed overleg. Maar ik heb nog eens gekeken in de toelichting toen het plan ter inzage werd gelegd. En daarin staat dat de huidige situatie van het woonwagencentrum niet bestemd wordt. Het wordt behouden tot overeenstemming is bereikt met de bewoners. Als de bewoners niet weg willen, dan is er geen overeenstemming. Dat staat in de toelichting. En vanavond is me duidelijk geworden dat we die toelichting niet vaststellen. We zouden dat bij een amendement in de regels kunnen zetten. Of kan dat niet?

De voorzitter: Wethouder.

De heer Burggraaf: Ik weet niet goed wat precies de vraag is, maar ik kan hem wel proberen technisch te duiden. Hetgeen wij nu hebben voorgelegd aan u, en dat is dat in het bestemmingsplan je de bestemming dusdanig maakt dat een woonwagen niet meer past bij de bestemming. En tegelijkertijd heb je een overgangsregeling of -recht. Ze zitten er nog op de plek. Het is niet zo dat ze, op het moment dat het bestemmingsplan vastgesteld is, per direct dan weg moeten. En daar is het andere wat u in de toelichting leest, waarvan we hebben gezegd, het college neemt de verantwoordelijkheid op zich om een geschikte alternatieve locatie aan te bieden waar de woonwagenbewoners naartoe kunnen gaan. En dat vraagt een zorgvuldig traject, met zorgvuldige participatie, meer tijd. Dat is niet gereed voordat het bestemmingsplan is vastgesteld. Maar dat zal direct na het bestemmingsplan worden opgepakt, met de intentie om daar tegen het eind van het jaar tot een oplossingsrichting te kunnen komen.

De voorzitter: Mijnheer 't Lam, niet helemaal voldoende?

De heer 't Lam: Ik vind het toch wat tegenstrijdig. Want toen het plan ter inzage werd gelegd, is verteld tegen de woonwagenbewoners in de toelichting dat ze niet weg hoeven als er geen overeenstemming is. En nu is er een ander verhaal, dat ze toch wel weg moeten, maar dat ze betrokken worden bij een nieuwe locatie.

De heer Burggraaf: Ik heb het ook in eerdere commissies, denk ik, vorig jaar of anderhalf jaar, twee jaar geleden toegelicht, dat het met name is op het feit dat we de woonwagens natuurlijk pas verplaatsen op het moment dat we een alternatieve locatie kunnen aanbieden. En dat is de volgorde. En daarvoor zijn we het huiswerk aan het doen. En dat zorgvuldige proces vraagt meer tijd dan dat nu al voor 2 of 3 juli definitief ertoe besloten te hebben.

De heer 't Lam: Dat staat in ieder geval niet in de oorspronkelijke toelichting.

De voorzitter: Duidelijk. Mijnheer Noldus.

De heer Noldus: Voorzitter, dank u wel. Een vraag over de programmering, die ik ga proberen technisch te stellen. Want we zien dat in het voorliggende bestemmingsplan is afgeweken van een aantal vraagstukken rondom programmering, waaronder ook sociale huur, zoals werd opgemerkt. Ik ben heel benieuwd naar een stukje duiding waarom er juist hiervoor gekozen is, om dit aspect te verhogen.

Er wordt hier gesproken over 20 procent in het bestemmingsplan en 22 procent in de grondexploitatie. We zien niet helemaal waar dat verschil vandaan komt. Dat is 1. Maar 2 is ook, omdat de sociale huurwoningen die extra geprogrammeerd worden ten koste gaan van betaalbare koop, terwijl het college in het raadsvoorstel aangeeft dat sociale huur overgeprogrammeerd is eigenlijk in de stad, in de breedte en juist die betaalbare koop achterblijft in de programmering. We zijn benieuwd naar hoe we dat met elkaar kunnen rijmen?

De voorzitter: Wethouder, hoe is het te rijmen dat er meer sociale huur wordt geprogrammeerd ten koste van sociale koop, terwijl het eigenlijk omgekeerd zou moeten zijn, gezien de huidige situatie in de stad? Aldus mijnheer Noldus.

De heer Burggraaf: Kijk, we kunnen constateren, dat heeft u gezien, in het raadsvoorstel zit een tabel bij op de Woonvisie en in hoeverre we daar nu staan met harde planvoorraad die we hebben zitten in de planning en hoeveel we al gerealiseerd hebben. En dan zie je gewoon dat op alle segmenten er veel behoefte is aan woningbouw, zeker ook in het betaalbare segment. En hoe kom je dan op een woonprogrammering, zoals die bij u voorligt? Dat doen we in samenspraak met een extern bureau, om te kijken, wat is de inschatting wat een goed gevarieerd woonmilieu kan zijn op die plek, wat ook uiteindelijk iets is waar markt voor is, zullen we maar even zeggen, in de mix? En dat bepaalt naast economische haalbaarheid, natuurlijk ook alle investeringen die je doet, moet er voldoende inkomsten tegenover staan, maakt hoe je uiteindelijk tot een programmeringsverhaal komt. We hebben de minimale sociale huur iets verhoogd ten opzichte van de oorspronkelijke programmering. Dat was 18,8. Dat is nu 20 geworden. Ook omdat wel duidelijk was dat er meer partijen in de raad zeiden, heb daar eens aandacht voor en kijk eens hoe je dat nog verder kan stretchen. En in de GREX, eigenlijk vanuit een conservatieve raming, is daar wat marge in genomen. En daarom leest u dat voor die berekening er uiteindelijk 22 procent zit. En de realiteit is ook dat inderdaad als je gaat schuiven binnen het betaalbare programma, dat als je bijvoorbeeld meer sociale huur gaat toevoegen dat dat dan ten koste gaat van het aantal betaalbare koopwoningen. En we in ieder geval in onze stad ook zien dat heel veel inwoners juist voor betaalbare koop of voor koopwoningen kiezen. We hebben bijvoorbeeld ook veel mensen die in een koopwoning wonen, die in andere steden in een sociale huurwoning wonen, omdat wij nog een relatief goedkope woonvoorraad in onze stad hebben. Maar het is een feit inderdaad op het moment dat u gaat schuiven met de sociale huurprogrammering dat dat dan ten koste gaat van het aanbod van betaalbare koop. En zoals u in het staatje heeft kunnen lezen, hebben we op de betaalbare koop, ten opzichte van de Woonvisie die u heeft vastgesteld en de ambitie die u heeft in die categorie, nog veel te programmeren.

De voorzitter: Voldoende, denk ik.

De heer Noldus: Voorzitter, een hele korte technische verduidelijking. Want ik hoor de wethouder dan zeggen, in alle categorieën is te kort. Maar in de laatste zin wordt even gerefereerd volgens mij aan de tabel op pagina 7.

En klopt het dan toch dat in die bovenste 2 regels sociale huur en markthuur met een negatieve waarde in de laatste kolom er feitelijk een overprogrammering is ten opzichte van de Woonvisie op sociale huur en markthuur en een onderprogrammering vooral op de koop, en met name de betaalbare koop? Lezen we dat dan goed?

De voorzitter: Kunt u daar een kort antwoord op geven, wethouder?

De heer Burggraaf: Dat klopt. U heeft in de Woonvisie aan het college meegegeven om 2 duizend woningen te gaan programmeren van die 11 duizend in de sociale huur. Daarvan is inmiddels 572 gerealiseerd. Is een programma 1.513 vastgesteld. Is in Maasterras 418. Ten opzichte van hetgeen u in de Woonvisie heeft vastgelegd, hebben we 503 meer in het programma zitten dan u ons als opdracht heeft gegeven. Tegelijkertijd past daar ook de nuance bij dat u destijds duizend woningen heeft toegevoegd in de sociale huur. U zei, u moet netto duizend woningen programmeren binnen de 10 duizend. En dat de raad toen heeft gezegd, maar we willen er duizend extra, want we willen dat alle sloop gecompenseerd wordt. We willen per saldo een netto toename in de woonvoorraad binnen die 10 duizend van duizend sociale huurwoningen in de stad. En daar heb ik nu de cijfers niet van paraat. Maar als je dan kritisch gaat kijken, sluit ik niet uit dat je met nu, zou je zeggen, dan een overprogrammering van 2.500, dat er waarschijnlijk wel meer is gesloopt dan de duizend woningen die u destijds heeft toegevoegd binnen de Woonvisie. En tot slot klopt het ook dat ten opzichte van het streven er 1.757 betaalbare koopwoningen minder in het programma zitten dan wel gerealiseerd zijn dan u in de Woonvisie als ambitie heeft gesteld.

De voorzitter: Dank voor dit antwoord. Mijnheer Damen.

De heer Damen: Een beetje in de lijn met eerdere vragen van mij. De wethouder zei, dit is eigenlijk een woongebied waar nu al vraag naar is en waar mensen belangstelling voor hebben. Ik hoor ook dat soort geluiden. En dan wordt met name het uitzicht op de rivier genoemd. Kan de wethouder zich voorstellen dat voor veel mensen een beetje geluidsoverlast makkelijk opweegt tegenover het uitzicht op de rivier. En dat daarom een wat forsere hoogbouw dan nu geprogrammeerd wordt een mogelijkheid zou kunnen zijn?

De voorzitter: We hebben het weleens over stokpaardjes. Wethouder.

De heer Burggraaf: Het college heeft nadrukkelijk gekozen voor de hoogbouw, zoals die nu in het programma ligt, omdat we ook hebben gekeken naar de Dordtse schaal in hoogbouw. En daarnaast het ook een gebied is waar je wel uitdagingen hebt met de geluidsbelasting. Ik ben het met u eens dat er heel veel andere aspecten zijn die het voldoende compenseren in het gebied, waardoor bij mensen de tolerantiegrens hoger ligt. Maar ik deel niet de visie dat er nog heel veel meer rek in zit en dat je nog veel meer de hoogte in zou kunnen in het gebied.

De voorzitter: Mijnheer Damen, u moet toch maar in Zwijndrecht gaan zoeken, denk ik. Mijnheer Safranti, had u een vraag nog? Veel mooier. Mijnheer Safranti.

De heer Safranti: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, mijn vraag gaat meer over het parkeergedeelte, wat nu op dit moment lucht, een adem is voor de stad, achtervang, Weeskinderendijk, parkeerplaats. Dat gaat straks natuurlijk verdwijnen. Is daar nu al over nagedacht en is daar eventueel een koppeling met het beleid wat we straks ook in de stad gaan doen met parkeergarages? Dank u wel.

De voorzitter: Wethouder.

De heer Burggraaf: Goede vraag. Ik moest even aan mijn buurman vragen hoeveel het ook alweer was. Maar er zit specifiek een parkeerhub in het gebied van 850 parkeerplekken. En dat zijn de parkeerplekken die niet het parkeerprogramma is voor de nieuwe bewoners in het gebied, maar nadrukkelijk de stadsfunctie moet vervangen als parkeerplek wat nu op het maaiveld in Weeskinderendijk is, maar dan binnen een bebouwde omgeving is. En zoals u de Parkeervisie, die u heeft vastgesteld hier in de raad, volgt met een aantal parkeergarages zeer nabij de binnenstad, dan heb je het over de Achterom garage, de Drievriendenhof, de Spuihavengarage die opgetopt wordt. En dan een tweede ring daarbuiten, bestaande uit de parkeerhub op de Weeskinderendijk met 850 plekken en de parkeervoorziening op het Energieplein. En om dat ook aantrekkelijk te maken, vereist dat een goede service erbovenop. Dat is wat je nu ziet ook, een busje dat dan frequent vanaf de plek rijdt naar de binnenstad om het aantrekkelijk te maken om daar te parkeren.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer De Feijter.

De heer De Feijter: Dank u wel, voorzitter. Ik wilde eigenlijk een iets andere vraag stellen. De wethouder heeft net natuurlijk een verhaal geschetst hoe we tot dit punt zijn gekomen. En straks als dit bestemmingsplan al dan niet geamendeerd wordt vastgesteld, dan gaan we natuurlijk ook een nieuwe fase in. En waarschijnlijk wel een decennium van bouwen wat we tegemoet gaan. Meer dan een decennium. En ik ben benieuwd of er al is nagedacht over hoe de uitvoering organisatorisch in elkaar zit? Gaat dat via de reguliere organisatie, via een aparte verzelfstandigde organisatie of een andere constructie? En hoe verhoudt die organisatie zich dan ook tot de raad?

De voorzitter: Wethouder.

De heer Burggraaf: Goede en terechte vraag. We hebben natuurlijk wel eerder ook al marktconsultaties gehad. Die zijn ook met u gedeeld. Waarin we hebben gekeken, wat voor manier van werken zien we door het land en voor zo'n gebiedsontwikkeling werkt het beste? Daar hebben we ideeën bij. Maar de uitwerking daarvan gaat echt pas plaatsvinden nadat het bestemmingsplan is vastgesteld. Want er zijn gewoon voor verschillende manieren van inrichten voor- en nadelen. Dat is gewoon weer een nieuwe analyse. En dan een besluit over hoe dat vorm te geven. Maar dat zouden we wel heel snel oppakken nadat het bestemmingsplan is vastgelegd, want de ambitie en de noodzaak om heel snel woning te gaan bouwen, is natuurlijk evident.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Gündogdu, heeft u misschien een vraag voor de wethouder?

De heer Gündogdu: Jazeker, voorzitter. Voorzitter, waar ik benieuwd naar ben, is dat in den lande in heel veel grotere steden men eigenlijk is afgestapt van het idee om heel veel de hoogte in te gaan. Met name doordat we vanuit het verleden weten dat het eigenaarschap van zo'n gebied met alleen maar hoogbouw afneemt op het moment dat je alleen maar de lucht ingaat. Nu proberen we dat hier te compenseren door juist binnenterreinen te creëren, vanwege ook de geluidsbelasting. Maar denkt het college of de wethouder om ook per direct een soort sociaal programma op te zetten, om juist het eigenaarschap van de bewoners daar te ontwikkelen dan wel te behouden, zou ik zeggen? Niet alleen een fysieke ingreep, door te bouwen en groene omgeving, maar ook gelijk een sociaal programma.

De voorzitter: Wethouder.

De heer Burggraaf: Voorzitter, een zeer terecht aandachtspunt. Hoe zorg je dat je een woonbuurt creëert, waarbij 2.000 huishoudens komen en er wel meteen ook de goede sociale samenhang in de wijk is? Dat maakt dat we ook hebben gezegd, we willen niet onbeperkt die hoogte in. We willen dat proberen te beperken tot de Dordtse schaal. Tweede is dat we ook veel voorzieningen in het gebied hebben gepland. Het is niet zo dat je alleen maar de voorzieningen in de binnenstad hebt, maar er moeten ook echt gewoon buurtvoorzieningen komen. Daar is in de plinten ook ruimte voor. Er is ook ruimte voor bijvoorbeeld een school in het programma. Daarnaast heb je de binnenhoven in de bouwstructuur zitten. En ga maar eens naar de hofjes die we, nu natuurlijk op een heel andere schaal, maar in onze historische stad hebben, waar Dordrecht echt wel om bekend staat. En ervaar daar wat dat voor samenhang eigenlijk tussen de bewoners onderling brengt. Dat is ook wel een filosofie die we hebben bij deze ontwikkeling. En tot slot, wat heel belangrijk is, en ik heb verschillende ontwikkelaars gesproken die zeggen dat ook, als je in zo'n gebied gaat ontwikkelen, moet je ook al voor het bouwen beginnen met sociale activiteiten in het gebied en zorgen dat je al een programma gaat bieden waar de mensen die de toekomstige bewoners ook worden, kunnen ervaren van, dit wordt de sfeer van het nieuwe gebied, zodat je daar al de eerste sociale contacten ook kan opbouwen.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Voorzitter, nou wel. Ik heb hem bewaard voor de wethouder. Stel dat we de tunnel tussen het Maasterras en de Hoge Bakstraat uit het plan amenderen, wat valt er dan om in het plan?

De voorzitter: Wethouder, dat is een mooie technische vraag.

De heer Burggraaf: De tunnelverbinding is noodzakelijk voor de langzaam verkeer verbinding in de wijk met de binnenstad. Dus het STOMP-principe. Er is een parkeernorm, die scherp is. En dat kan je alleen maar realiseren als vervolgens ook je verbindingen met alternatief vervoer, anders dan de auto, zo goed mogelijk is georganiseerd. En dat betekent goede verbindingen vanuit de buurt met de fiets, wandelend richting het station. En een goede doorsteek. En daar is een dergelijke verbinding cruciaal voor.

Mevrouw Koene: En aanvullend, is er ook al onderzocht wat mogelijke consequenties zijn, omdat het om een dijk gaat?

De heer Burggraaf: Kijk, in hoofdlijnen is daar een onderzoek naar geweest. En tegelijkertijd hebben we aangegeven dat na dit bestemmingsplan er ook nog optimalisatieslagen mogelijk zijn. Het feit dat er een verbinding moet liggen om dat STOMP-principe goed te kunnen uitvoeren, dat is vooral cruciaal. De exacte uitwerking van zo'n verbinding, dat wordt natuurlijk nader onderzoek in de vervolgfase. En daar kan je ook nog optimalisatieslagen in maken. En daar zullen ook dit soort technische vervolgonderzoeken op plaatsvinden.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van der Spoel niet. Mijnheer Stam?

De heer Stam: Jazeker, voorzitter. Er zijn Europese richtlijnen voor de OER, de Omgevingseffectrapportage. De commissie MER geeft daar een oordeel over, milieurapportage. Heb ik die over het hoofd gezien? Komt die nog? En wat zouden de effecten van zo'n rapportage kunnen zijn?

De voorzitter: Heeft mijnheer Stam iets over het hoofd gezien?

De heer Burggraaf: Ik laat deze beantwoorden door de heer Van de Rijt.

De voorzitter: Mijnheer Van de Rijt.

De heer Van de Rijt: In de Nota zienswijzen is als nummer 46 ook de reactie van de commissie MER opgenomen. Het advies en hoe we daarmee omgegaan zijn.

De voorzitter: Mijnheer In 't Veld? Niet. Mevrouw Pichel? Mevrouw Van Herwijnen, uw technische vraag.

Mevrouw Van Herwijnen: Ik heb er twee, maar zal ik met eentje beginnen? De definitie wonen, daar had ik eigenlijk nog een vraag over. Want ik zie dat het nogal een lange definitie is, met onder andere het woord onzelfstandige woonruimte. En dat gaat bij mij wel iets triggeren. Ik vroeg me af, wat voor soort woningen zijn er mogelijk onder die term wonen? Want eigenlijk is in het hele plangebied wonen mogelijk, onder deze definitie. Wat voor soort type woning kunnen we daar dan onder scharen?

De voorzitter: Mijnheer Van de Rijt.

De heer Van de Rijt: De definitie geldt voor de hele stad. We hebben niet voor het Maasterras een aparte definitie opgenomen. En die is ook afgestemd met de Huisvestingsverordening. Wonen is in principe één, bedoeld voor één huishouden. En een appartement heeft natuurlijk meerdere woningen. En binnen een woning mogen eventueel vier onzelfstandige woningen. Tenminste planologisch, maar dan moet je nog wel een vergunning op grond van de Huisvestingsverordening hebben. Zo is de systematiek in Dordrecht in elkaar gedraaid. En dat hebben we in het Maasterras zo overgenomen.

De voorzitter: Dat was zo kort, dat die andere vraag ook nog wel kan.

Mevrouw Van Herwijnen: Dank u wel, voorzitter. Die vraag gaat over geluid. U had aangegeven dat het college van mening is dat er een hogere grenswaarde kan zijn voor geluid. Is dat niet onderdeel van het besluit, hogere grenswaarden?

De heer Van de Rijt: Goede vraag. Omdat dit een bestemmingsplan voor brede reikwijdte is, onder de Crisis- en herstelwet, mogen we die hoge waarde niet ... Hoeven die niet in een apart besluit, maar mogen die in het bestemmingsplan. In het bestemmingsplan staat de tabel met de hoge waarden die nodig zijn maximaal voor dit bestemmingsplan.

De voorzitter: Iemand die nog een brandende vraag heeft voor de wethouder? Mijnheer Klerk, en daarna mijnheer Bootsman.

De heer Klerk: Een brandende vraag. Ik hoorde de wethouder zeggen dat als mogelijke doelgroep voor de potentiële bewoners van het Maasterras Rotterdammers die daar geen betaalbare woning meer kunnen vinden en dan naar Dordrecht komen. Dat is mooi voor de groei van de stad. Maar we hebben ook een woningnood voor de lokale Dordtenaar. Is er iets mogelijk of is dat voorzien, waarbij we toch vooral ook eerst voor woningzoekenden uit Dordrecht bouwen?

De voorzitter: Mijnheer Burggraaf, daar heeft u vast over nagedacht.

De heer Burggraaf: Voorzitter, ik heb absoluut niet de indruk willen wekken, bij deze zet ik die dan recht, dat we hier gaan ontwikkelen met name voor mensen van buiten de stad. Het zal en-en zijn. Wat we nu zien bij de nieuwbouw die we ontwikkelen, is dat 70, soms zelfs 80 procent van de woningen die bij nieuwbouw worden verkocht aan Dordtenaren zijn. Mijn verwachting is ook voor deze ontwikkeling dat sowieso gewoon het grootste deel zal worden ingevuld door onze eigen woningzoekenden in de stad. Als het gaat voor de sociale huurwoningen is het natuurlijk evident. Dan zit je met een wachtlijst met allerlei eisen, met regiobinding. En daarnaast zullen er zeker ook bewoners komen die nu nog in Rotterdam wonen of die misschien anders in Rotterdam hadden gekeken en dan in onze stad zullen kijken. En dat bedoelde ik meer te zeggen vanwege het hoogstedelijk woonmilieu wat je hier creëert. Ik verwacht dat daar een doelgroep is die daar ook zich toe aangetrokken zal voelen.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Bootsman.

De heer Bootsman: Dank, voorzitter. Ik ga een andere vraag stellen als die ik eerst had. Want de vraag die ik eerst had, is al gesteld door mijnheer Klerk. Maar dan heb ik nu een hele korte vraag. Over de woonwagenbewoners zei de wethouder dat er een overgangsrecht geldt. En ik neem toch aan dat dat geldt zolang er nog geen nieuwe locatie gevonden is. Klopt dat?

De heer Burggraaf: Dat is wat ik uitlegde. Het is zo dat wij onderzoek doen naar alternatieve locaties. En dat we dan vervolgens, op basis van dat onderzoek, een alternatieve locatie zullen aanbieden aan de woonwagenbewoners. Maar daar is ook het gesprek voor nodig met de woonwagenbewoners, wat zijn jullie woonbehoeftes? Want dan kunnen we dat ook meenemen in die locatieverkenning. En wat ik technisch bedoelde te zeggen, op moment dat u het bestemmingsplan vaststelt, dan is daarmee in het bestemmingsplan geen ruimte om woonwagens toe te voegen, te bouwen, maar is het wel zo dat een functie niet per direct weg moet. Om een voorbeeld te noemen, bij de Stevensweg zit een bestemmingsplan waarbij van oudsher in het dorp bedrijven zaten en dat die bedrijven nu weg bestemd zijn naar wonen. Maar er zit nog steeds een bedrijf, omdat die in het overgangsrecht valt.

De voorzitter: Dank u wel. Ik zag dat mijnheer Stam ook nog een vraag had.

De heer Stam: De vraag van GroenLinks brengt me op de volgende vraag eigenlijk van, geldt dat overgangsrecht ook voor de bewoners van de Weeskinderdijk, tot het moment dat ze een andere geschikte woning hebben gevonden?

De voorzitter: Mijnheer Van de Rijt.

De heer Van de Rijt: Dat overgangsrecht geldt in principe. Het is niet zo dat zij nu ineens als het bestemmingsplan is vastgesteld illegaal wonen. Dat overgangsrecht voorziet erin. Maar het bestemmingsplan geeft wel een onteigeningstitel. En dat is wel een verschil met de woonwagens waar de gemeente eigenaar is van de grond. Zo zit dat nu juridisch in elkaar. Op basis van het overgangsrecht mogen ze nog zitten, maar de gemeente mag op basis van dit bestemmingsplan wel de ultieme stap zetten.

De voorzitter: Ik kijk rond of er iemand is die nog een brandende vraag heeft. Mijnheer 't Lam.

De heer 't Lam: Wat is brandend? In een recente brief van de provincie over de woningbouwprogrammering staat ook een stukje over stikstof. En dat zoek ik er nu even bij. Vergunningen voor bouwactiviteiten zijn op dit moment haast onmogelijk, omdat er geen geborgd maatregelenpakket is. Vandaag is het kabinet gevallen. Ik denk dat ook de problematiek van stikstof een klein jaar stilligt. Wat zijn de gevolgen voor de ontwikkeling van het Maasterras? Mij is steeds verteld dat er 0,00 procent uitstoot van stikstof is. Maar dat kan ik nog steeds niet geloven, want er zijn volgens mij geen bouwprojecten waar geen stikstof vrijkomt.

De voorzitter: Mijnheer Van de Rijt.

De heer Van de Rijt: De berekening is echt 0,00. Dat betekent niet dat er geen enkele uitstoot is, maar de berekende uitstoot is afgerond op 0. En er zijn heel veel projecten in Nederland die op grote afstand liggen van natuurgebieden die op 0 uitkomen. Maar naarmate je dichterbij de Biesbosch komt, zul je ook zien dat je eerder in de problemen komt. Maasterras ligt op voldoende afstand om hier 2.000 woningen te kunnen bouwen. Dat is onderzocht en is met een AERIUS-berekening, zoals dat heet, aangetoond.

En dat betekent dat de ontwikkeling ook met een nieuw kabinet geen gevaar loopt, zolang we maar onder die 0,0 blijven.

De voorzitter: Mijnheer 't Lam blijft ongelovig kijken, maar volgens mij gaat het om waar de stikstof neerkomt en hoe ver je dan van een natuurgebied zit. Ik denk dat we naar een afronding toe kunnen gaan. Dan moet u even heel goed opletten, want ik ga u een vraag stellen. Er waren vandaag natuurlijk ongelofelijk veel stukken die u allemaal geacht werd te hebben gelezen. In ieder geval zijn al die stukken wel van belang om tot een goed oordeel te komen. En de vraag die ik dan eigenlijk ga stellen, is nu eigenlijk duidelijk hoe het raadsvoorstel en de beslispunten zich verhouden tot het ontwerpbestemmingsplan van 2023? De heer Van de Rijt heeft volgens een hele goede poging gedaan om dat duidelijk te maken. Maar ik zou me voor kunnen stellen dat iemand zegt, hm. In ieder geval dat is wel de vraag. Mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: En dan willen we daar ook een antwoord op. Kijk, ik ga ervan uit dat ik als raadslid, ondanks dat ik natuurlijk me helemaal suf kan lezen, maar dat er een voorstel ligt waar ik mee in kan stemmen en dat daar de informatie in staat die ik daarvoor nodig heb. Als dat het geval is, dat het voorstel gewoon zodanig is dat daar alles in zit, dan weten we in principe voldoende. Want ik heb daarnet gevraagd om de publieksversie van dit verhaal. Wat is er vanavond allemaal met de telefoons, jongens? Wellicht dat er nog eens even doorheen gegaan wordt van, staat daar ook de essentiële informatie in? En doe daar dan eventueel een bijlage bij met wat uit al die 86 duizend bijlagen het belangrijkste is.

De voorzitter: Dat is een vraag. Maar het antwoord zal juridisch, denk ik, consequenties hebben. Mijnheer Van de Rijt.

De heer Van de Rijt: Misschien in het verlengde van de vraag van de heer 't Lam. We zouden natuurlijk die toelichting, die toch belangrijk blijft, kunnen opstellen. Waarin we laten zien, hoe komt die eruit te zien als u het voorstel van de raad overneemt? Dan geeft dat misschien een wat beter beeld van hoe het bestemmingsplan in zijn geheel eruitziet. Dat zouden we kunnen doen.

De voorzitter: Ik denk dat u dan sommige mensen blij maakt, of niet?

Mevrouw Koene: Ja, voorzitter, natuurlijk. Maar ik snap echt wel dat bepaalde dingen juridische consequenties hebben. Het gaat er mij alleen maar om dat, nogmaals, wij als raad geacht worden om een besluit te nemen op basis van een voorstel. En moet dat voorstel exact bevatten waarover we besluiten.

De voorzitter: Als u zo een document kan maken waar eigenlijk mooi samengevat is wat nu in al die verschillende documenten staat, dan wordt het denk ik wel een stuk makkelijker voor deze mensen om te beslissen. Maar het moet natuurlijk wel juridisch haalbaar zijn.

De heer Van de Rijt: Ik denk dat wij een poging gaan doen om deze vraag te beantwoorden.

De voorzitter: Top. Mijnheer Stam.

De heer Stam: Voorzitter, het is natuurlijk een heel breed stuk. Ik sluit me ook aan bij de woorden van mevrouw Koene. Publieksvriendelijke versie zou mooi zijn. Maar bij de eerste vraag heb ik wat financiële vragen gesteld. En ik begrijp dat die geheim zijn. Maar misschien dat de ambtelijke organisatie mij even op weg kan helpen in die documenten, waar ik het kan lezen of nader kan duiden hoe ik het moet lezen. Want die heb ik wel nodig om een goed besluit te kunnen nemen richting dit bestemmingsplan, zeker met betrekking tot aantallen.

De voorzitter: Kan iemand daarop reageren?

De heer Van de Worp: Ja, dat kan. Als u uw vragen, die financieel zijn, graag nog even schriftelijk aan ons zouden willen stellen, dan zullen wij de beantwoording daarvan voorbereiden. En misschien kan er in het verlengde van een volgende bespreking een vertrouwelijk onderdeel zijn om dat met elkaar te delen.

De voorzitter: Zou kunnen volgende week. Als het aantal insprekers althans niet te groot wordt, dan zouden we ruimte hebben om tussen 22.00 en 23.00 uur nog een besloten sessie te doen. En dan kunnen de vragen van mijnheer Stam en van meerderen, denk ik, beantwoord worden. Noteren we in ieder geval dat dat het verlangen is. En als het de 10^e niet kan, dan een ander moment. Maar het is een terechte vraag, denk ik, want het is niet niks. Mijnheer Bootsman.

De heer Bootsman: Dank. Daar wilde ik toch wel even op reageren. Want volgende week hebben we natuurlijk insprekers. Ik weet niet hoeveel mensen er behoefte hebben aan inspreken. Maar ik vind wel dat we het inspreken niet moeten afraffelen om dit dan nog te kunnen doen. Dat wilde ik wel even gezegd hebben.

De voorzitter: Dank u wel. Maar dat is een hele terechte opmerking. Alleen er staat nu geprogrammeerd van 19.30 tot 22.00 uur. Er is gewoon nog een uur over, in principe. En dan heb ik het nog niet eens over de middag gehad, die je in uitzonderingsgevallen ook nog zou kunnen gebruiken. We gaan een gaatje zoeken om in ieder geval die besloten sessie te kunnen houden. Hij staat tot 23.00 uur, sorry. Hij staat inderdaad tot 23.00 uur. Maar in mijn toelichting hier stond dat mogelijk het maar tot 22.00 uur hoeft te duren, als het aantal insprekers niet al te hoog wordt. Maar we gaan het niet afraffelen, dat zeker niet, mijnheer Bootsman. We zullen even een paar dagen moeten wachten tot het aantal insprekers exact bekend is. En dan hoort u vast en zeker meer van ons. Mijnheer Damen.

De heer Damen: Aan het begin van de vergadering is erop gewezen dat sommige bijlagen niet in het pakket stukken zaten, maar ergens anders te vinden waren. Nou heb ik bijlage nummer 2 niet kunnen vinden. Maar ben ik erg nieuwsgierig naar waar dat dan ...

De voorzitter: Mijnheer Van de Rijt.

De heer Van de Rijt: Alle bijlagen, behalve de vertrouwelijke bijlagen, zitten bij de stukken. Waar u misschien op doelt, is het ontwerpbestemmingsplan, zoals dat ter inzage heeft gelegen. Dat hebben we niet opnieuw met alle 35 bijlagen bij de stukken gevoegd. Die heeft u al eerder gehad als RIB. En die zijn te raadplegen via Regels op de kaart, omdat dat eigenlijk de juridische plek is om dit soort stukken te vinden. '

De voorzitter: Mijnheer 't Lam, als laatste denk ik, want dan moeten we echt afronden.

De heer 't Lam: Voorzitter, er is een vergelijking gemaakt tussen de stedelijke variant en de variant van de bewoners. In het raadsvoorstel wordt uitgelegd waarom het college vindt dat de stedelijke variant gekozen moet worden. In het raadsvoorstel staat ook wat we als gemeente uit de reserve bij moeten dragen voor die stedelijke variant en wat het risico is van die variant. Die bedragen worden concreet genoemd. Die bedragen voor de variant van de bewoners worden niet genoemd. Zouden die ook gewoon openbaar gemaakt kunnen worden? Want ik vraag niet om details van berekeningen, maar gewoon om de uitkomsten, zodat ik een indicatie heb wat het gevolg is als je de keuze van de bewoners zou willen volgen.

De voorzitter: Mijnheer Van de Worp.

De heer Van de Worp: Die zijn niet bekend. Die zijn ook bij ons niet bekend.

De voorzitter: En de reden is?

De heer Van de Worp: Omdat er nog heel veel onduidelijkheden zijn ten aanzien van het alternatief wat voorligt en daar ook geen businesscase van is gemaakt, is te maken. We kunnen alleen aangeven wat het betekent om de Weeskinderendijk te behouden in de variant, zoals voorligt van het college. Het plan Weeskinderendijk, het alternatief, is voor ons niet door te rekenen.

De voorzitter: Allerlaatste dan, mijnheer 't Lam.

De heer 't Lam: U kunt aangeven wat het gevolg is als de Weeskinderendijk behouden wordt in de variant, zoals die er nu ligt. En dat kan ook voor het woonwagencentrum, neem ik aan?

De voorzitter: Mijnheer Van de Worp.

De heer Van de Worp: Dat hebben wij nog niet berekend. Maar als u die vraag stelt, zullen wij daar een poging toe doen. En dat gaat dan mee naar de besloten sessie.

De voorzitter: Ik denk dat we het hierbij moeten laten, want er is zo meteen weer een vergadering.

De heer 't Lam: Het gaat om een uitkomst. Ik vind het vreemd als je de vergelijking stedenbouwkundig openbaar maakt dat je de uitkomsten in bedragen niet openbaar maakt. Het gaat niet om de berekening. Het gaat gewoon om het bedrag wat eruit komt.

En daar moeten we toch over kunnen praten in de raad als je een keus maakt, of je dat wel of niet wil handhaven?

De voorzitter: Mijnheer Van de Worp.

De heer Van de Worp: Daar kan ik alleen maar ja op zeggen.

De voorzitter: Bent u tevreden gesteld. Ik ga u allen hartelijk danken voor uw inbreng, ook in het bijzonder de heren Van de Rijt en Van de Worp en wethouder Burggraaf. Ik ga u vriendelijk verzoeken of u ook al uw emballage en dergelijke mee wil nemen als u deze zaal verlaat. Ook het publiek bedankt voor de aanwezigheid, betrokkenheid. En ook alle andere mensen. En voor degenen die weggaan, ik wens u een fijne avond.

4. Vaststellen tweede wijziging omgevingsplan voor bodem, Bouwhuyslocatie, Zuidbuitenpoldersekade en bedrijventerreinen – Raadsvoorstel

Voorzitter: De heer Struijk

Raadsgriffier: Mevrouw Bronsveld

Verslag: NotuBiz

Aanwezig:

Dhr. Van den Berg (CDA)

Dhr. Bootsman (GroenLinks)

Dhr. Groenewege (Partij voor de Dieren)

Dhr. Gündogdu (Op Ons Eiland)

Dhr. Den Hartog (GroenLinks)

Mevr. Van Herwijnen (Partij voor de Dieren)

Dhr. Laban (ChristenUnie/SGP)

Dhr. 't Lam (SP)

Dhr. Noldus (VVD)

Dhr. Safranti (DENK)

Dhr. Schalken-den Hartog (Beter voor Dordt)

Portefeuillehouder: wethouder M. Burggraaf

Overige aanwezigen: mevr. Vroom, dhr. Roos

De voorzitter: Beste mensen, wij zijn hier bijeen om vast te stellen de tweede wijziging omgevingsplan voor bodem. En dan gaat het om de Bouwhuyslocatie, de Zuidbuitenpoldersekade en bedrijventerreinen. Deze zitting is beeldvormend. En we hebben te maken met sprekers. Het gaat over een hoorzitting. Ik heet u allemaal als raads- en commissieleden van harte welkom. En dat geldt uiteraard ook voor wethouder Burggraaf. Dat geldt ook mevrouw Bronsveld en de sprekers van vanavond, mevrouw Vroom en de heer Roos. En die zullen zo meteen zichzelf ook nog wel eventjes voorstellen waar ze van zijn. Maar dat voorstellen, daar gaan we mee beginnen. En dan begin ik eerst met u aan mijn linkerhand, wethouder.

De heer Burggraaf: Maarten Burggraaf, namens het college.

De heer Bootsman: Nick Bootsman, GroenLinks Dordrecht.

De heer Den Hartog: Paul den Hartog, GroenLinks Dordrecht.

Mevrouw Van Herwijnen: Irma van Herwijnen, Partij voor de Dieren.

De heer 't Lam: Jack 't Lam, SP.

De heer Noldus: Robin Noldus, Dordtse VVD.

De heer Damen: Leo Damen, Partij van de Arbeid.

De heer Safranti: Mehmet Safranti, DENK Dordrecht.

De heer Schalken-den Hartog: David Schalken, Beter voor Dordt.

De heer Laban: Vincent Laban, ChristenUnie/SGP.

De heer Van den Berg: Elco van den Berg, CDA Dordt.

Mevrouw Vroom: Floor Vroom, Allgroen.

De heer Roos: Gijsbert Roos, Boskalis.

Mevrouw Bronsveld: Corine Bronsveld, commissiegriffier.

De voorzitter: En mijn naam is Leen Struijk. En ik ben uw commissievoorzitter. Ik zie ook nog zitten de heer Gündogdu en ik zie ook nog mijnheer, maar hij gaat vast niet meedoen, Groenewege van de Partij voor de Dieren. En verder nog enkele mensen die ik ook uiteraard hartelijk welkom heet. Tijdens de technische sessie van 8 april is de commissie al meegenomen in de systematiek van de omgevingsplanwijziging en de hoofdlijn en de vier inhoudelijke onderwerpen die in het raadsvoorstel naar voren komen. En dit raadsvoorstel ligt nu voor ter behandeling. Voordat de raad een besluit over een omgevingsplan neemt, worden indieners van zienswijzen altijd in de gelegenheid gesteld hierover in te spreken. Ze zijn hiervoor per brief uitgenodigd. En bij het voorliggende omgevingsplan hebben mevrouw Vroom en de heer Roos aangegeven dat ze willen inspreken. Insprekers krijgen, dat is de regel bij ons, altijd vijf minuten de tijd om in te spreken. Houden we nauwkeurig bij. We kijken niet op één seconde, maar wel op twee. En na het inspreken krijgt u de gelegenheid om wat vragen te stellen. Het zijn twee heel verschillende insprekers. En daar bedoel ik niet mee uiterlijk, maar meer qua achtergrond en dergelijke. Uiterlijk natuurlijk ook. En ik ben een beetje ouderwets, ik zeg gewoon, de dames gaan voor. Ik ga mevrouw Vroom als eerste het woord geven. Dan mag u het knopje indrukken, vijf minuten lang praten en dan het knopje weer uitdoen. En dan gaan mensen vragen aan u stellen. Ik wens u veel succes.

Mevrouw Vroom: Geachte commissieleden, mijn naam is Floor Vroom, bedrijfsleider en mede-eigenaar van Allgroen B.V. en De Biesbosch Gijsbers Groep. Vanavond vertegenwoordig ik de eigenaren van Allgroen en De Biesbosch Gijsbers Groep, mijn broers en vader. Mijn vader is reeds 6 jaar in gesprek met de gemeente om ons bedrijf Allgroen te verplaatsen naar de locatie Zuidbuitenpoldersekade 3 en 3A, waar onze onderneming De Biesbosch Gijsbers Groep al is gehuisvest sinds de oprichting. Het voorstel wat nu voorligt, is om de bestemming van deze locaties aan te passen, maar voorziet nog niet in de beoogde bedrijfsvestiging die deze verplaatsing mogelijk maakt. Wij willen echter deze verplaatsing nog altijd doorzetten. Daarom wil ik uw aandacht voor onze bedrijfssituatie. Het bezwaar wat wij hebben ingediend, is namelijk niet bedoeld om het proces op te houden, maar om u te vragen met ons mee te gaan denken. Hoveniersbedrijf Allgroen B.V. is opgericht in 1982 door mijn vader Pieter Vroom, en bestaat dit jaar 43 jaar. In 2018 nam Pieter hoveniersbedrijf De Biesbosch Gijsbers Groep over, wat dit jaar 47 jaar bestaat. Allgroen houdt zich sinds de oprichting bezig met de aanleg en onderhoud van groene ruimtes. Ons klantenbestand bestaat voor ongeveer 40 procent uit particulieren en 60 procent uit gemeenten, woningbouwverenigingen, scholen en bedrijven. Zo werken wij al sinds 1982 ook voor Stadsbeheer Dordrecht. De Biesbosch Gijsbers Groep houdt zich ook bezig met de aanleg en onderhoud van groene ruimtes. Het klantenbestand van De Biesbosch Gijsbers Groep bestaat ongeveer uit 60 procent particulieren en voor 40 procent uit gemeenten, woningbouwverenigingen, scholen en bedrijven. Zo zorgt De Biesbosch Gijsbers Groep bijvoorbeeld al jaren voor de aankleding van de kerstmarkt en de inrichting van de wintertuin rond de Grote Kerk voor Dordrecht Marketing. Allgroen biedt werkgelegenheid aan 40 medewerkers, De Biesbosch Gijsbers Groep werkgelegenheid aan 10 medewerkers, waaronder ook medewerkers met afstand tot de arbeidsmarkt, stagiairs, zzp'ers en uitzendkrachten. Tot deze hovenierswerkzaamheden behoren ook grondwerk, straatwerk, constructies, zoals beschoeiingen, schuttingen en het aanleggen van speelplaatsen, et cetera, maar altijd ten dienste van de aanleg dan wel beheer van groen. Om onafhankelijk te zijn, beschikken beide bedrijven voor deze werkzaamheden over de nodige machines en voertuigen als minigravers, knijperwagen, tractoren met aanbouwwerktuigen, die allemaal worden bemand door onze eigen medewerkers. Door de groei van Allgroen is de huidige locatie aan de Sikkelstraat 28 in Dordrecht, waar het bedrijf sinds 1989 is gevestigd, te klein geworden voor het huisvesten van alle medewerkers, machines en het wagenpark. Deze huidige locatie biedt geen uitbreidingsmogelijkheden. In 2018 heeft Pieter mede daarom het tuincentrum en hoveniersbedrijf De Biesbosch Gijsbers Groep overgenomen. Al vanaf de oprichting gevestigd aan de Zuidbuitenpoldersekade 3A in Dordrecht. Het bedrijf beschikt hier over een ruim terrein, met echter sterk verouderde opstallen en kassen. Een deel van de opslag van de materialen van Allgroen en de stalling van machines en voertuigen is sinds de overname al verplaatst naar deze locatie. Om het ruimtegebrek van Allgroen aan de Sikkelstraat het hoofd te bieden, de twee bedrijven efficiënter te kunnen laten samenwerken en de huisvestingskosten te kunnen gaan delen, om voor beide bedrijven het rendabel te maken, zouden wij graag beide bedrijven in nieuwe panden willen huisvesten aan de Zuidbuitenpoldersekade.

Met de mogelijke aankoop van de grenzende kavel aan de Zuidbuitenpoldersekade nummer 3 van de gemeente Dordrecht erbij, waarop nu nog een woonbestemming rust, zou na aanpassing van de bestemming voor ons een ruime kavel ontstaan voor de nieuwbouw, de uitoefening van beide bedrijven, de aanleg van de showtuin, ontvangstruimte voor potentiële klanten, kleinschalige horeca voor bezoekers van het aangrenzend recreatiegebied. Ook dit horecadeel zouden wij graag mede organiseren met de medewerkers met afstand tot de arbeidsmarkt. Ook de woningbouwplannen op het terrein van De Hoop, direct grenzend aan het terrein van de Sikkelsestraat, zullen in de toekomst een beperking op gaan leveren voor onze bedrijfsactiviteiten daar. Na verhuizing zouden de opstallen dan mogelijk ingezet kunnen worden voor bedrijven die elders geplaatst dienen te worden, of het gehele perceel zou herontwikkeld kunnen worden. Dit alles zou onderdeel kunnen zijn van verdere onderhandelingen met de gemeente. 3 jaar geleden heeft Pieter een voorlopig koopcontract getekend voor de aankoop van het perceel aan de Zuidbuitenpoldersekade nummer 3. Voorwaarde was dat de gemeente hierbij het bestemmingsplan zou aanpassen tot weer dezelfde bestemming als 3A, net als voor de opsplitsing. Sindsdien zijn door de familie Vroom al de nodige kosten gemaakt om onderzoeken te laten verrichten, cijfers voor stikstofberekeningen en getallen voor het aantal vervoersbewegingen te kunnen overleggen. Deze cijfers voldeden allemaal aan de norm. Ook ruimtelijk zou er geen bezwaar zijn tegen de nieuwbouwplannen. Ook hebben wij gesproken met leidingbeheer TenneT. En die kan zich ook vinden in de plannen. Graag willen wij in goed overleg met iedereen tot een oplossing komen, waarbij wij betrokkenen graag uitnodigen op onze beide locaties, om het een en ander te tonen en toe te lichten. Daarom wil ik u vragen om bij burgemeester en wethouders erop aan te dringen het traject voor het samenvoegen van onze bedrijven aan de Zuidbuitenpoldersekade adequaat ter hand te nemen en daarvoor op korte termijn een wijziging van het omgevingsplan voor te bereiden. Dank voor uw aandacht.

De voorzitter: Dank u wel. U bent bijna binnen uw tijd gebleven, zullen we maar zeggen. Maar het kon wel. Het is niet zo druk vanavond. Als u even de microfoon uit wilt doen, want anders gaat het allemaal rondzingen. Dan ga ik vragen of er mensen vragen aan u willen stellen. En dat zal ongetwijfeld gebeuren. Als ik uw vraag antwoord te geven, mag u weer op het knopje drukken, praten. Als het antwoord klaar is, weer even uitdoen. Het is een beetje ingewikkeld, maar het went snel. Wie van de collega's heeft ... Ik zie mevrouw Van Herwijnen, mag de eerste vraag stellen. En daarna mijnheer Noldus.

Mevrouw Van Herwijnen: Wat ik eigenlijk begrijp van u, er zijn twee hoveniersbedrijven. Eentje aan de Sikkelsestraat en huidig bedrijf ook al aan de Zuidbuitenpoldersekade. En dat wordt nu weg bestemd, dat hoveniersbedrijf, wat ik nu begrijp?

De voorzitter: U begrijpt het niet goed, zie ik aan het hoofd van mevrouw Vroom.

Mevrouw Van Herwijnen: Klopt het niet dat het een dagrecreatiebestemming gaat krijgen?

De voorzitter: Licht u het maar eventjes toe, want anders ontstaat er ruis.

Mevrouw Vroom: Wij hebben twee bedrijven. Eén hoveniersbedrijf is gevestigd aan de Sikkelsestraat 28. En het andere bedrijf, De Biesbosch Gijsbers Groep, is gevestigd aan de Zuidbuitenpoldersekade nummer 3A. En er ligt nu een voorstel om de bestemming van perceel 3 te wijzigen naar recreatie. Maar dat perceel zouden wij er graag bijkopen om één perceel te kunnen maken van 3 en 3A, om daar nieuwbouw te kunnen neerzetten voor beide bedrijven. En dan zou het bedrijf aan de Sikkelsestraat meeverhuizen naar de Zuidbuitenpoldersekade.

De voorzitter: Mevrouw Van Herwijnen, duidelijk inmiddels?

Mevrouw Van Herwijnen: Het is wel duidelijk. Het is bij mij alleen op de kaart niet duidelijk wat de percelen 3 en 3A zijn. Daar kom ik inderdaad zo op het huidige kaartje waar ik naar kijk niet echt helemaal uit.

De voorzitter: Niet uit.

Mevrouw Van Herwijnen: Maar ik snap de toelichting inderdaad wel. Dank u wel.

De voorzitter: Helemaal goed. Mijnheer Noldus.

De heer Noldus: Twee vragen als dat kan, voorzitter. Want ik was wel benieuwd, er werd wat geschetst over ook de ontwikkeling van De Nieuwe Hoven in relatie tot de locatie aan de Sikkelsestraat, waarvan de Sikkelsestraat net buiten het plangebied valt. Ik ben wel benieuwd of er dan ook een relatie is tussen de beoogde verplaatsing en de ontwikkeling van De Nieuwe Hoven? En de tweede vraag is, voorzitter, er werd aangegeven dat op zich niet helemaal tegen dit bestemmingsplan, maar het liefst combineren met. Tenminste, zo heb ik hem geïnterpreteerd. Ben ik benieuwd wat er misgaat als we dit bestemmingsplan, zoals het nu voorligt, aannemen, zonder dat het perceel 3A wordt aangepast naar bedrijvigheid? Of dat dan ook nog een separate wijziging zou moeten of kunnen zijn?

De voorzitter: Laten we met de eerste eventjes beginnen. De Nieuwe Hoven, wat heeft dat precies te maken met de huidige locatie aan de Sikkelsestraat?

Mevrouw Vroom: Het bedrijventerrein waar wij aan zitten, dat grenst direct aan het terrein waar De Nieuwe Hoven komt. Wij maken ons ernstig zorgen eigenlijk over de klachten die eventueel gaan ontstaan als in de achtertuin bij mensen machines wegrijden 's morgens vroeg en weer terugkomen. En bedrijvigheid is op het terrein, wat logisch is op een bedrijfsterrein.

De voorzitter: En de tweede vraag, heeft u die begrepen? Mijnheer Noldus.

De heer Noldus: Voorzitter, om toe te lichten. Ik begreep uit het verhaal van mevrouw Vroom dat ze aan zich niet tegen het huidige bestemmingsplan was, maar een poging doen om iets eraan toe te voegen, om uitkomst te bieden aan de situatie. Mijn vraag is, wat zou er misgaan als het huidige bestemmingsplan, zoals het voorligt, wordt aangenomen voor de situatie waar jullie naar op zoek zijn?

De voorzitter: Als niet gebeurt wat u zo graag wil.

Mevrouw Vroom: Als de bestemming doorgaat dat het recreatie wordt, als ik het goed begrijp, dat alles nog langer gaat duren. En we zijn bang dat die bestemming er niet meer af te krijgen is en biedt ook problemen voor onze nieuwbouwplannen met het uitrijden, omdat we op dat perceel dan alleen recreatie zouden mogen bouwen.

De voorzitter: Helder, mijnheer Noldus? Mijnheer Laban.

De heer Laban: Dank u wel, voorzitter. Ik wil even vragen of ik het goed begrepen heb dat u zegt, drie jaar geleden is een voorlopige koopovereenkomst getekend. Ik neem aan dat u een afspraak heeft gemaakt met de gemeente ook, uw plannen heeft toegelicht, dat daar blijkbaar geen beletselen waren om dat op dat moment te doen. Wat is er in de tussentijd veranderd en wat zijn de redenen die u hebt gehoord waardoor de bestemming nu wijzigt?

De voorzitter: Mevrouw Vroom.

Mevrouw Vroom: Ik had het idee dat het om tijdsgebrek ging bij de gemeente. De gemeente zou een bedrag van TenneT krijgen voor het slopen van de woning, omdat er nu een woonbestemming op zit. En het staat onder de draden van TenneT. En daar zit een bepaald tijdsbestek aan. En daarom moet er nu ineens een wetswijziging komen eigenlijk.

De voorzitter: Duidelijk, mijnheer Laban? Mijnheer Bootsman.

De heer Bootsman: Dank u wel. Voorzitter, ik lees in uw zienswijze dat het perceel van de Zuidbuitenpoldersekade 3A dezelfde regeling heeft gekregen als het naastgelegen perceel Zuidbuitenpoldersekade 3. Betekent dat dan ook dat als we het bestemmingsplan zo vaststellen, zoals het nu is, dat dat gevolgen heeft voor uw bedrijfsactiviteiten op nummer 3A?

De voorzitter: Mevrouw Vroom.

Mevrouw Vroom: Voor de nieuwbouw in principe wel, want zonder het perceel 3A hebben wij geen mogelijkheid voor een uitrit.

De voorzitter: Het antwoord is duidelijk. Nog anderen die een vraag willen stellen? Nee? Niemand? Dan dank ik u vast voor uw bijdrage. En dan ga ik naar uw buurman, de heer Roos. Krijgt u ook vijf minuten.

De heer Roos: Ik ga mijn best doen. Dank u wel, leden van de commissie. Bouwend en bereikbaar Dordrecht, dat vindt Boskalis wel mooi. Ik ben Gijsbert Roos. Ik werk bij Boskalis. Dit gaat over een heel ander onderwerp. Dit gaat over de lokale bodemregels. Ik wil u een beetje meenemen in wat er gebeurt in Nederland en waarom onder andere gemeente Dordrecht, eigenlijk alle gemeentes, dat dat belangrijk is hoe men in de wedstrijd zit. Ik werk voor Boskalis. Die doet heel veel op land en in water. We bouwen dijken. We maken wegen.

En de grootschaligheid van ons werk kunnen wij zien dat de regels die lokaal gelden, die passen nooit helemaal op elkaar. Wat gebeurt er dan? Het kan allemaal wel. Het kost alleen meer tijd en meer geld om alles goed op elkaar aan te sluiten. En met de Omgevingswet kun je zien dat dat eigenlijk nog sterker gemaakt wordt. Het adagium was eenvoudig beter. Dat zou het moeten worden. Zoals wij er nu naar kijken, lokaal beleid is nu vooral gericht op een schoon en veilig milieu. Daar is niemand op tegen. Maar wat je wel ziet, is dat je kijkt naar bijvoorbeeld Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, die is, vinden wij, koploper in nieuwe dingen. PFAS waren ze de eerste die er iets van vonden. Zo ook met dit omgevingsplan. We vonden het heel prettig dat er ook een informatieavond was. We hebben er ook een zienswijze op ingediend. Ik mag hier spreken. Vind ik ook fijn. Waarschijnlijk de eerste keer, maar waarschijnlijk ook de laatste keer, want ik begrijp dat ik per gemeente moet in gaan spreken op alle lokale bodemregels. Bij deze unicum, maar best ingewikkeld voor bedrijven die vooral bezig zijn met het uitvoerbaar houden van milieuregels, want we willen eigenlijk gewoon bouwen. En wat je ziet met maatwerkregels, zoals die nu voorstaan in het beleid, zien wij eigenlijk alleen maar dat er meer enger gekeken wordt naar hergebruik van grond en bagger. Wij zien het ook wel zogenaamd dat de beleidsregels worden gemaakt door mensen met een VTH-bril, dat is vergunning, toezicht en handhaving. Daar zijn ze voor opgevoed en opgeleid. Dat snappen we heel goed. Maar wij zien wel dat het allemaal wat strenger wordt. En u kunt zich voorstellen dat als alle gemeentes dat allemaal doen dat de uitwisseling tussen gemeentes of nog breder best wel lastig is. Is dat heel vervelend? Nee, wat ik al zei, het kost alleen meer tijd en geld. Als je kijkt naar de gemeente Dordrecht, die is niet alleen beheerder van het grondgebied voor milieu, maar die is ook een bouwer. Deze commissie gaat over het bouwen en bereikbaar Dordrecht. Daar zit een hele belangrijke, tegenkracht vind ik wat zwaar, maar daar zit wel de balans tussen milieu en veilig versus we willen ook wel kunnen bouwen op een duurzame, circulaire manier, zoveel mogelijk grond hergebruiken. Wat wij zien, emissieloos bouwen qua contracten is nu helemaal het ding om het allemaal goed in te zetten. En wij voorzien dat schaarste aan grond de volgende wordt. Het hergebruik van minder schone grond, dat er gewoon steeds minder ruimte voor komt. En uiteindelijk lijkt het erop, het NIMBY, zo ben ik opgevoed, in mijn milieukunde, Not In My Back Yard ... Ik denk dat het niet eens bewust is, maar dat het meer te maken heeft met dat die bril waar ernaar gekeken wordt met beleid, dat er heel erg gekeken wordt naar risico mijden. We weten steeds meer, dat klopt. Zowel we weten en we meten. We krijgen steeds meer dingen uit Europa waar we iets mee moeten. Kaderrichtlijn Water met stofjes in het water, dat komt straks ook. Dat is nieuwe stikstof. Daar is een andere kant voor nodig. En wat ik hier probeer jullie te inspireren, is eigenlijk meer ook kijken wat er buiten gebeurt en dat u de hulp inschakelt van aannemers aan de voorkant. Want nu liggen de omgevingsregels voor. Best wel wat strenger dan de rest van Nederland. Daar is wat van te vinden. Maar ik zou het bijvoorbeeld heel fijn vinden als aan de voorkant al met uitvoerende partijen wordt nagedacht van, welke regels zijn minder prettig en kunnen we daar niet een handvat in vinden. Zodat zowel milieu, maar ook dat je nog kan bouwen, dat dat past. Dat is meer een oproep aan jullie. Verder, sluit zoveel mogelijk aan bij landelijke regels. Ik weet dat het ministerie gaat niet snel genoeg. Er zijn best wel wat dingen wat sneller zou kunnen. Maar het is toch wel het meest prettige als er een bepaalde uniformiteit in zit.

In den lande zijn nu ook bewegingen om toch het hergebruik van grond te koppelen in contract. Dat is meer de inkoopkant. Dat is meer jullie insteek. De Buyer Group Grondstromen, daar zitten allemaal gemeentes en overheden bij elkaar die opdracht geven. En zo heb je grip op grond. Die proberen ook projecten te koppelen. En dan kan je met die ervaring kijken, welke regels bijten me in het meer hergebruiken van grond.

De voorzitter: Mijnheer Roos, kunt u komen tot een afronding?

De heer Roos: Zeker. Als laatste zou ik willen zeggen, je ziet heel veel de voorzorgplicht nu opkomen, om geen risico's te hebben. En wat daar betreft zie je dat er steeds meer informatie gevraagd wordt bij vragen om toepassing van grond en bagger. Heel concreet, stel beoordelingstermijnen vast voor de behandelaar in dienst, want men kan heel veel tijd nemen om iets goed te kunnen beoordelen, waar uiteindelijk het heel lang duurt. Punt.

De voorzitter: Dank u wel. Iemand die een vraag heeft aan de heer Roos? Mijnheer Safranti.

De heer Safranti: De laatste zin, een behandelaar in dienst nemen om het proces te versnellen. Begreep ik hem goed?

De heer Roos: Ik moet snel praten. Excuus. Je ziet dat er bij een behandelaar van vergunningen, de kant van de Omgevingsdienst, die kan heel veel informatie vragen aan u. In de haakjes in het omgevingsplan zit heel veel extra informatie. Wat er niet in staat, is dat een behandelaar van het verzoek van bijvoorbeeld een Boskalis geen eindtermijn heeft waarbinnen hij moet beslissen. Die kan maar heel lang blijven vragen. Wij hebben nergens een haakje om te zeggen, er staat vier weken voor, graag binnen vier weken behandelen. Dat is er nu niet.

De voorzitter: Duidelijk, mijnheer Safranti? Mevrouw Van Herwijnen.

Mevrouw Van Herwijnen: Dank u wel. Mijnheer Roos, de Omgevingsdienst heeft het juist weer ingewikkelder gemaakt. Want we hadden eerst wel zaken die wij gezamenlijk konden gaan regelen. En dat is natuurlijk allemaal weer lekker versnipperd bij alle gemeentes neergelegd. Wat u vraagt, komt door Den Haag. Ik weet niet helemaal wat u nu vraagt aan ons als gemeente. Want wij hebben ook te maken met dat wij bodemregels moeten gaan opstellen, als gemeente zijnde. En dan kunnen we natuurlijk wel kijken naar de regio van, hoe doen zij het en kunnen we daar een beetje bij aansluiten? Natuurlijk uiteindelijk moeten wij kijken naar een schone leefomgeving. En u gaf dit voorzorgsbeginsel ook al aan. Uw zienswijze is heel technisch van aard. En ik kon er niet helemaal uithalen wat u eigenlijk van ons vroeg, behalve dan in het inleidende stukje van, ik zou het wat uniformer willen. De vraag, wat vraagt u als gemeente Dordrecht vanuit ons voor het vaststellen van deze omgevingsplanwijziging, die kan ik er nog niet helemaal uithalen.

De voorzitter: Kunt u ze helpen?

De heer Roos: Zeker kan ik dat. Het is technisch. Dat klopt. Wij ageren op dingen die afwijken van normaal. Daar hebben we de zienswijze op ingediend. Dat is heel technisch. Maar wat ik eigenlijk voor zou willen stellen, er zijn heel veel uitvoerende aannemers in uw gebied bezig die tegen regels aanlopen. Je zou kunnen zeggen, voordat er een bijeenkomst is om het plan te presenteren, dat er aan de voorkant ook al is nagevraagd bij aannemers waar ze juist tegenaanlopen. En kom dan tot een soort middenweg. Dat is eigenlijk de oproep die ik zou willen doen.

De voorzitter: Mevrouw Van Herwijnen, u heeft een vervolgvraag.

Mevrouw Van Herwijnen: Vraag ik me wel even af, een middenweg tussen wat? Stoffen die je moet toelaten, meer vervuilde grond moet toelaten? Welke middenweg bedoelt u?

De voorzitter: Wat is de middenweg?

De heer Roos: De middenweg tussen een schoon en veilig milieu, ten opzichte van het kunnen blijven bouwen. Oftewel, maximaal hergebruik voor grond en bagger, die zijn ogenschijnlijk tegenstellend, maar u heeft naast een zorg voor een veilige omgeving ook een bouwopgave. Dat is de andere kant.

De voorzitter: Wie nog? Mijnheer Bootsman.

De heer Bootsman: Dank, voorzitter. Ik liet het even indalen wat er allemaal gezegd is, want het is vrij technisch. Maar begrijp ik goed dat mijnheer zegt, we hebben een opgave voor een veilige bodem, een goed milieu, maar ook een opgave voor te bouwen, en dat dat elkaar bijt op dit moment? Begrijp ik dat goed?

De voorzitter: Mijnheer Roos.

De heer Roos: Dat denk ik wel. Als er nog meer lokale regels komen, dan wordt het allemaal niet makkelijker.

De voorzitter: Wie nog een vraag? Niemand? Mijnheer Damen, toch nog.

De heer Damen: Ik ben een beetje nieuwsgierig naar, om wat voor kosten het gaat? Ik hoor eigenlijk drie vragen. Meer uniformiteit van de regels. Meer raadpleging van de leveranciers van grondstoffen, zodat je goed kunt kijken, is dit echt nodig dat we hier ook op gaan letten? En dat aanvragen binnen een bepaald tijdsbestek afgehandeld moeten worden. Ik vraag mij wel af wat de extra kosten zijn die jullie hebben? En dan weet ik niet of je dat per project kunt noemen, een percentage, of op de een of andere manier kunt aanduiden.

De voorzitter: Kunt u een klein beetje mijnheer Damen helpen?

De heer Roos: Een klein beetje. U moet zich voorstellen, het liefst willen wij zoveel mogelijk grond binnen een project houden. Dat is het goedkoopst.

Als je ziet nu naar de regels, door het meer strenger kijken naar milieu, niet dat dat slecht is, zeker niet, maar we weten steeds meer, in de basis bijvoorbeeld in een dijkproject is dat klei die daar zit, omdat die milieu hygiënisch niet helemaal oké is of niet schoon genoeg, dat die afgevoerd moet worden. Dat kost behoorlijk wat geld. Dat kost, wat zal het zijn, 10 euro per ton. We hebben het over miljoenen kuubs aan dijkversterking feitelijk. Niet alleen dat dat afgevoerd moet worden, maar er moet ook nieuw aangevoerd worden. Die is ongeveer 15 euro per ton. In plaats van het interne hergebruiken kost het u 25, 30 euro per ton extra. Als ik kijk naar een dijkenwerk, dat kan best heel veel geld zijn, miljoenen.

De voorzitter: Mijnheer Damen.

De heer Damen: Als u het afvoert, want het is dan nog niet schoon.

De voorzitter: Wat doet u met de rommel?

De heer Roos: Je kan er gewoon meer bouwen. En dat is een beetje de misconceptie, denk ik. Dat gaat nu naar diepe plassen. Daar is ook heel veel over te zeggen. Dat wil men ook niet meer. Waarschijnlijk wordt het hele grote hopen grond overal, omdat het eigenlijk nergens meer naartoe kan.

De voorzitter: Toch rommel?

De heer Roos: Nee, het wordt geen rommel. De overheid is bezig om wel meer ruimte bijvoorbeeld in dijktrajecten te krijgen, dat het daar wel in kan. Ik heb het niet over te vies. Ik heb het over minder schoon. Als je alles schoon wil hebben, Nederland is niet schoon.

De voorzitter: Nog iemand? Mijnheer 't Lam, dat kon toch niet uitblijven.

De heer 't Lam: Voorzitter, ik heb ook een vraag. Schoon en minder schoon. Wie bepaalt nu wat schoon en minder schoon is? Is dat de gemeente? Kunnen wij er wat aan doen, of is dat de rijksoverheid?

De voorzitter: Wie bepaalt dat, mijnheer Roos?

De heer Roos: In hoofde de rijksoverheid, met generieke normenkaders. Maar lokaal bevoegd gezag kan er wat van vinden, en die kan het naar schoner trekken. Dat kan. Daar heeft u de ruimte voor.

De voorzitter: Mijnheer 't Lam? Is genoeg. Dan moeten wij naar een conclusie. Eerste vraag, is er voldoende informatie om tot een politiek standpunt te komen over het raadsvoorstel? En dat ging over dat raadsvoorstel van die drie gebieden. Is dat ja of nee? Mijnheer Noldus.

De heer Noldus: Voorzitter, naar aanleiding van het gestelde van de eerste inspreker en de zienswijze die is ingediend en ook de reactie daarop, hebben wij nog een aantal technische vragen die we technisch zullen gaan stellen in ieder geval.

De voorzitter: Prima. Dat kan. Maar u vraagt niet om een extra beeldvormende sessie of iets dergelijks. Dan wordt het antwoord op die informatie ja, met dien verstande dat er nog technische vragen gesteld worden. Als we voldoende informatie hebben, dan is de keuze altijd een oordeelsvormende vergadering of als hamerstuk dan wel stemstuk naar de raad? En ik doe maar even een voorstel, als hamerstuk naar de raad? Mijnheer Noldus.

De heer Noldus: Voorzitter, dat zou voor ons wel afhangen van de antwoorden op de technische vragen. Ik kan me daar op zich redelijk wat bij voorstellen. Het is goed gebruik overigens om bestemmingsplannen, waar insprekers op zijn, ook nog wel politiek te bespreken. Maar ik kan me in dit geval uw voorstel wel voorstellen. Maar voor ons zal dat wel afhangen van de beantwoording van die vragen.

De voorzitter: Ik snap u. Voor het geval er hier nog mensen zitten die mijnheer Noldus niet begrijpen dat hij mij begrijpt, ga ik dat toch even toelichten. Als we dit namelijk politiek willen bespreken in de raad, dan krijgen we een probleem. Dan gaan we strijden met ons eigen beleid. 1 juli is de deadline. Dit moet afgevinkt worden in de raad van 1 juli. Nou weet u allemaal dat we de afspraak hebben dat we alleen de Perspectiefnota doen. U weet ook allemaal dat we daar al van afwijken, doordat we het Maasterras gaan doen. Als dit in de raad als besprekingsstuk zou komen, dan gaan we nog een keertje verder afwijken. En dat mag. Als de meerderheid van u zegt, dat wil ik toch, dan moet dat kunnen, want u bent de baas. Ik niet. Maar dat was eventjes waarom mijnheer Noldus zei, ik begrijp u, want die had dit door. Mijnheer Safranti.

De heer Safranti: Ik wil toch een algemene opmerking maken. En dat staat helemaal los van de insprekers. Kijk, tijdnoed en dat soort opmerkingen hebben we nu zo vaak gehoord. En dat vind ik een beetje jammer, dat wij nu gedwongen worden om bepaalde beslissingen te nemen. Dan denk ik, kom dan wat eerder met deze commissies, of met deze stukken.

De voorzitter: Ik snap u. En voor alle duidelijkheid, een oordeelsvormende commissievergadering zou nog net kunnen. Waar het mij even om ging in mijn toelichting, als je dit echt in de raad nog zou willen bespreken, wat vrij ongebruikelijk is hoor, zeg ik er gelijk bij, dan gaat u wel strijden met wat we zelf afgesproken hebben. Maar als iemand zegt of als meerderen zeggen, we willen dit graag oordeelsvormend bespreken, dat mag. Dan moet er wel een mooie vraag bij, een politieke vraag. Mijnheer Schalken.

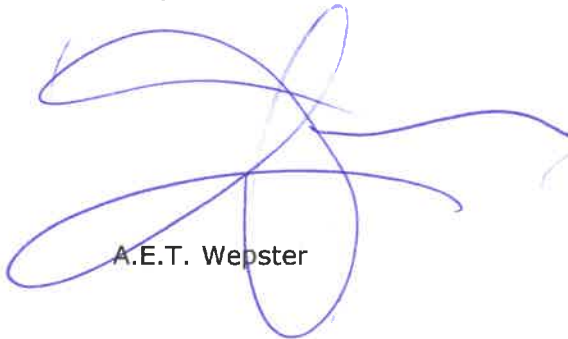
De heer Schalken-den Hartog: Voorzitter, vanuit Beter voor Dordt mag het op zich als hamerstuk naar de raad. Maar ik denk dat de heer Noldus van de VVD een beetje op hetzelfde spoor zit als waar ik op zit. En dat zou kunnen betekenen dat er een amendement komt, waar wellicht dan alleen over het amendement gesproken gaat worden, voordat er wordt gestemd.

De voorzitter: Dat kan. En nogmaals, u bent de baas. Als de meerderheid dat straks wil, dan gaat dat gebeuren. Maar dan strijden we wel met wat we afgesproken hebben, namelijk om in juli dit niet te doen. Dat wil ik alleen maar eventjes meegeven.

Maar goed, ik denk dat het meest wijze is dat de heer Noldus de technische vragen stelt. En ik hoop dat ze heel goed beantwoord worden. En dat vervolgens het als hamerstuk naar de raad kan, waarbij natuurlijk u altijd het recht hebt om een amendement in te dienen. Dat klopt. Helder zo? Spreken we dat af. De heer Noldus gaat technische vragen stellen. Die worden zo spoedig mogelijk beantwoord. In principe gaat het stuk als hamerstuk naar de raad, waarbij de mogelijkheid altijd open is om nog met een of meerdere amendementen te komen. Ik dank u allemaal voor uw inbreng. Uiteraard dank ik de sprekers voor hun spreken. De wethouder voor zijn aanwezigheid. En ik vraag eenieder om een flesje, een glas, naambordje en dergelijke, kortom alle rommel die u bij zich heeft, mee te nemen. En ik wens u nog een genoeglijke avond.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van 1 juli 2025.

De griffier,

A.E.T. Webster

De voorzitter,

N. Mol

